

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

**PROGRAM RADA NACIONALNOG CENTRA
ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA ZA 2017. GODINU**

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

**PROGRAM RADA
NACIONALNOGA CENTRA ZA
VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA
ZA 2017. GODINU**

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

**PROGRAM RADA
NACIONALNOGA CENTRA
ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA
ZA 2017. GODINU**

Zagreb, travanj 2017.

**PROGRAM RADA NACIONALNOGA CENTRA
ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA ZA 2017. GODINU**

Nakladnik

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Za nakladnika

Maja Jukić, dipl. ing. el., ravnateljica

Uredništvo

Mirjana Gašperov

Sanja Fulgosi

Maja Jukić

Biljana Vranković

Danijela Tadić

Lektura

Mirjana Gašperov

Korektura

Marija Gudelj

Grafičko oblikovanje

Vesna Jelić

Copyright © Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Sva su prava pridržana. Nije dopušteno niti jedan dio ove publikacije reproducirati ili distribuirati u bilo kojemu obliku ili pohraniti u bazi podataka bez prethodnoga pismenog odobrenja nakladnika.

SADRŽAJ

PREGOVOR	7
1. DRŽAVNA MATURA.....	9
1.1. Priprema i provedba državne mature.....	11
2. OSIGURAVANJE KVALITETE OBRAZOVANJA	21
2.1. Analiza ispita državne mature iz obveznih predmeta – Hrvatskoga jezika, Engleskoga jezika i Matematike	23
2.2. Sadržajna i metodološka analiza provedenih ispita državne mature iz Povijesti u školskim godinama 2012./2013., 2013./2014. i 2014./2015.	25
2.3. Sadržajna i metodološka analiza provedenih ispita državne mature iz Biologije i Kemije u školskoj godini 2015./2016.	27
2.4. Sadržajna i metodološka analiza provedenih ispita državne mature iz Geografije u školskim godinama 2012./2013., 2013./2014., 2014./2015. i 2015./2016.	30
2.5. Sadržajna analiza i kodiranje nacionalnih ispita iz Matematike provedenih u sklopu projekta <i>Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovnih škola</i>	32
3. VANJSKO VREDNOVANJE	35
3.1. Vanjsko vrednovanje odgojno-obrazovnih ustanova	37
3.2. Vanjsko vrednovanje eksperimentalne provedbe novih strukovnih kurikuluma i programa strukovnih gimnazija.....	40
3.3. Licenciranje ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova u Republici Hrvatskoj	42
3.4. Razvoj nacionalnoga sustava ispitivanja	44
3.5. Certificiranje strukovnih kvalifikacija u strukovnome obrazovanju i osposobljavanju	46
3.6. Izrada i provedba svih ispita iz hrvatskoga jezika kao stranoga ili inoga jezika	48
4. MEĐUNARODNA ISTRAŽIVANJA.....	53
4.1. ICCS 2016	55
4.2. OECD/PISA 2018	57
4.3. OECD/TALIS 2018	63
4.4. eTIMSS 2019.....	67
5. OSTALE DJELATNOSTI CENTRA	73
5.1. Aktivnosti iz Operativnoga plana Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja 2017. – 2021.	75
5.2. Implementacija sustava upravljanja kvalitetom i informacijskom sigurnošću	76
5.3. Upravljanje dokumentima	78

5.4. Izdavačka djelatnost.....	80
5.5. Izrada priručnika: Upute za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature.....	83
5.6. Provedba znanstveno-istraživačkoga rada i osiguravanje korištenja rezultata za unapređenje odgojno-obrazovnoga sustava.....	86
6. SURADNJA NACIONALNOGA CENTRA ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA I OSTALIH INSTITUCIJA.....	89
6.1. Suradnja s institucijama u području prilagodbe ispitne tehnologije	91
6.2. Sudjelovanje u radu tijela Europske komisije i predstavljanje Republike Hrvatske.....	92
6.3. Jačanje suradnje s međunarodnim institucijama u području ispitivanja i vrednovanja	94
7. ZAKLJUČAK	97

Predgovor

Program rada Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja¹ (u daljnjemu tekstu: Centar) za 2017. godinu sadržava sažetke pojedinih projekata koji će se provoditi u 2017. godini, a koji se temelje na zakonima² iz područja obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije, prioritetnim ciljevima Europskoga strateškog okvira za obrazovanje i osposobljavanje 2020. te Strategiji razvoja Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja 2016. – 2020 (u daljnjemu tekstu: Strategija Centra). Prema Europskom strateškom okviru za obrazovanje i osposobljavanje 2020. prioritetni su ciljevi Europske unije osigurati dugoročni gospodarski rast i socijalnu uključenost te povećati stopu zaposlenosti. Ključni su čimbenici postizanja tih ciljeva osiguravanje i unapređenje kvalitete obrazovanja te ulaganje sredstava u obrazovanje. Prema Strategiji Centra planirane aktivnosti rada svrstane su u tri skupine strateških ciljeva. Prva se skupina strateških ciljeva odnosi na zadržavanje i jačanje autonomije Centra kao jedinstvene institucije u državi koja se bavi vanjskim vrednovanjem predtercijarnoga odgoja i obrazovanja. Druga se skupina strateških ciljeva odnosi na aktivnosti koje su nužne za proširenje temeljne djelatnosti Centra (npr. razvoj sustava nacionalnih ispita i ostalih vrsta vanjskoga vrednovanja, implementacija sustava vanjskoga vrednovanja odgojno-obrazovnih ustanova, evaluacija eksperimentalnih programa obrazovanja, znanstveno-istraživački rad i korištenje rezultata istraživanja za unapređenje odgojno-obrazovnoga sustava). Treća se skupina strateških ciljeva odnosi se na jačanje utjecaja Centra i unapređivanje suradnje s nacionalnim i međunarodnim institucijama.

¹ Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja ustrojen je na temelju Zakona o Nacionalnome centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (Narodne novine, br. 151/04.). Osnivač je Centra Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Zakonitost rada Centra nadzire Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Centar je neovisna ustanova koja provodi vanjsko vrednovanje u odgojno-obrazovnome sustavu Republike Hrvatske i ispite temeljene na nacionalnim standardima. Na temelju članka 7., stavka 2. Zakona o Nacionalnome centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (Narodne novine, br. 151/04.) i članka 54. Zakona o ustanovama (Narodne novine, br. 76/93., 29/97. i 47/99.) Upravno vijeće Centra na sjednici održanoj 1. prosinca 2005. godine donijelo je Statut Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja koji u članku 11. sadržava temeljne djelatnosti Centra i koji se nalazi na poveznici http://dokumenti.ncvvo.hr/Dokumenti_centra/Zakoni/statut_ncvvo.pdf.

² Centar je odgovoran za provedbu ispita državne mature (članak 82. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama), vanjsko vrednovanje odgojno-obrazovnih ustanova (članak 88. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama i članak 11. Zakona o strukovnome obrazovanju), licenciranje nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova (članak 117. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama).

Centar nastoji rezultatima svih vrsta vanjskoga vrednovanja potaknuti dionike odgojno-obrazovnoga sustava na sudjelovanje u unapređenju procesa učenja i poučavanja te unaprijediti rad odgojno-obrazovnih ustanova i kvalitetu obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Centar će, kako bi što bolje ispunio svoju zadaću u sustavu predtercijarnoga obrazovanja u 2017. godini, nastaviti ostvarivati aktivnosti definirane u dugoročnome operativnom planu kojim se jamči ostvarenje strateških ciljeva iz Strategije Centra.

Centar će u 2017. godini na temelju Strategije Centra provoditi aktivnosti vezane uz vanjsko vrednovanje ishoda učenja. Centar kontinuirano provodi ispite državne mature, nacionalne ispite, vanjsko vrednovanje eksperimentalnih programa te sljedeća međunarodna istraživanja: ICCS 2016 (IEA)³, PISA 2018 (OECD)⁴, TALIS 2018 (OECD) i eTIMSS 2019 (IEA).

U izvješću Europske komisije o vanjskome vrednovanju škola u Europi iz 2015. godine vidljivo je da sedam obrazovnih sustava u Europskoj uniji nemaju kompletan sustav vanjskoga vrednovanja obrazovanja te da je i Republika Hrvatska jedna od tih zemalja. Osim što u Republici Hrvatskoj nije razvijen cjelovit i koherentan sustav vanjskoga vrednovanja predtercijarnoga odgoja i obrazovanja, u javnosti, pa čak i obrazovnoj, nije potpuno jasno što je osiguravanje kvalitete obrazovanja i na što se vanjsko vrednovanje obrazovanja odnosi. Centar će kao jedina ustanova u Republici Hrvatskoj koja je odgovorna za provedbu vanjskoga vrednovanja i dalje dio svojih aktivnosti usmjeravati na obavještanje i educiranje obrazovne javnosti o tome na što se vanjsko vrednovanje obrazovanja odnosi i kako je definirano zakonom i strateškim smjernicama u najboljim europskim i svjetskim praksama. Redovito će obavještavati javnost o rezultatima ispitivanja u području vanjskoga vrednovanja i o najnovijim svjetskim dostignućima u području edukacijskih mjerenja.

Centar će u 2017. godini nastaviti s razvojem jedinstvenoga i cjelovitoga sustava vanjskoga vrednovanja ishoda učenja predtercijarnoga odgoja i obrazovanja, nacionalnih ispita te banke zadataka, a realizacija će ovisiti o raspoloživim sredstvima iz nacionalnoga proračuna i fondova Europske unije. Također, nastavit će razvijati sustav vanjskoga vrednovanja odgojno- obrazovnih ustanova i model licenciranja ravnatelja vrtića, škola i dječjih domova.

U idućih nekoliko godina samostalno ili u suradnji sa zainteresiranom obrazovnom javnosti analizirat će dosad prikupljene rezultate vanjskoga vrednovanja ishoda učenja te osiguravati povratne informacije o postignućima, dostignutim kriterijima i objektivnosti samoprocjenjivanja dionika odgojno-obrazovnoga sustava.

Maja Jukić, dipl. ing. el., ravnateljica

³ IEA – Međunarodno udruženje za vrednovanje obrazovnih postignuća (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*)

⁴ OECD – Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (*Organisation for Economic Cooperation and Development*)

1.

DRŽAVNA MATURA

1.1. Priprema i provedba državne mature

Nositelji: Odjel za organizaciju i provođenje ispita te ostali odjeli i službe

Voditelji: Zlatko Zadelj i Maja Jukić

Sažetak

Državna je matura prema Pravilniku o polaganju državne mature skup ispita čijim polaganjem učenici gimnazijskih programa završavaju srednjoškolsko obrazovanje.

Srednjoškolsko obrazovanje učenika u strukovnim i umjetničkim programima koji traju najmanje četiri godine završava izradom i obranom završnoga rada. Ti učenici također mogu polagati ispite državne mature ako se žele upisati na visoka učilišta. Ispite državne mature mogu polagati svi ostali pristupnici (pristupnici koji su srednjoškolsko obrazovanje završili prije uvođenja državne mature i pristupnici koji su srednjoškolsko obrazovanje završili izvan Republike Hrvatske koji žele nastaviti obrazovanje na visokim učilištima). Prema tome, cilj je državne mature završetak srednjoškolskoga obrazovanja za učenike gimnazijskih programa i rangiranje svih kategorija pristupnika za upis na visoka učilišta u Republici Hrvatskoj.

Državna se matura sastoji od obveznoga i izbornoga dijela. Pristupnici u obveznome dijelu državne mature polažu ispit iz Hrvatskoga jezika, Matematike i stranoga jezika na višoj ili na osnovnoj razini. Učenici klasičnih gimnazija mogu prema osobnome izboru umjesto ispita iz stranoga jezika polagati ispit iz Latinskoga ili Grčkoga jezika. Učenici koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina uz ispit iz Hrvatskoga jezika obvezno polažu ispit iz jezika nacionalne manjine na kojemu se školuju⁵, a kao treći ispit biraju ispit iz Matematike ili iz stranoga jezika. Izborni dio državne mature sastoji se od ispita iz svih ostalih općeobrazovnih nastavnih predmeta i nije obvezan ni za jednu skupinu pristupnika državne mature. Uspjeh pristupnika na izbornim ispitima državne mature ne utječe na završetak srednjoškolskoga obrazovanja.

Ispitni se materijali tiskaju i isporučuju u škole i ispitne centre. Pristupnici polažu ispite državne mature u školama i ispitnim centrima prema kalendaru polaganja ispita. Ispitni koordinatori u školama i ispitnim centrima odgovorni su za provedbu ispita državne mature. Ispiti državne mature ocjenjuju se u predviđenim rokovima. Rezultati ispita državne mature objavljuju se u rokovima propisanim kalendarom polaganja ispita. Svjedodžbe i potvrde o položenim ispitima državne mature te potvrde o ponovljenome polaganju ispita državne mature izdaju se u predviđenim rokovima.

⁵ Učenici koji se školuju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine mogu polagati ispite obveznoga dijela državne mature prema stavku 1. ili 3. članka 4. Pravilnika o polaganju državne mature.

Tablica 1. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Priprema državne mature			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
lektura, grafičko oblikovanje i korektura ispitnih materijala	lektorirani i grafički oblikovani ispitni materijali te pripremljeni za tisak	Biljana Vranković, Danijela Tadić, Mirjana Gašperov, Vesna Jelić, Marija Gudelj i Ivana Ambroš Glavičar	listopad 2016. – lipanj 2017., listopad, studeni i prosinac 2017.
prilagodba ispitnih materijala	prilagođeni ispitni materijali prema vrsti prilagodbe te pripremljeni za tisak	Sanja Horvatić i vanjski suradnici	siječanj – svibanj 2017.
prijevod ispitnih materijala na jezike nacionalnih manjina	prevedeni ispitni materijali na jezike nacionalnih manjina te pripremljeni za tisak	stručni koordinatori i vanjski suradnici	siječanj – travanj 2017.
raspisivanje javne nabave i sklapanje ugovora	ugovoreni poslovi	djelatnici Centra i vanjski suradnik	siječanj – travanj 2017.
odabir ljudi koji će odraditi potrebne poslove	odabrani ljudi koji će odraditi potrebne poslove	načelnici odjela i voditelji služba	siječanj – travanj 2017.
ažuriranje i objava potrebnih odluka	izrađene odluke objavljene na mrežnoj stranici Centra	djelatnici Centra	studeni 2016. – svibanj 2017.
objava broja pristupnika po ispitima nakon završetka roka za prijavu ispita	objavljena tablica s prijavama pristupnika na mrežnoj stranici Centra	Martina Golubić i djelatnici Informacijsko-računalnoga odjela	veljača 2017.
priprema SRDM-a za obradu ispitnih materijala	pripremljen SRDM s odgovarajućim bodovima i odgovorima	Martina Golubić i djelatnici Informacijsko-računalnoga odjela	ožujak, travanj i svibanj 2017.

priprema opreme i odgovarajućih prostora za pakiranje i provedbu ispita, povrat i pripremu ocjenjivanja ispita, ocjenjivanje ispita, skeniranje ispitnih materijala i pohranu skeniranih ispitnih materijala	pripremljeni oprema i prostori za navedene poslove	Nenad Marković, Martina Golubić, Ivan Slivar, Hilarija Jurgec i Mateja Cencelj	siječanj – travanj 2017.
tisak ispitnih materijala	tiskani ispitni materijali	AKD i Danijela Tadić	ožujak, travanj i svibanj 2017. (ljetni rok), kolovoz i rujan 2017. (jesenski rok)
unos promjena prijavljenih ispita prema odobrenim zahtjevima	ispravni podatci o prijavljenim ispitima u SRDM-u	Mirjana Smoljić	veljača – svibanj 2017., kolovoz 2017.
verifikacija dokumenata kandidata izvan redovnoga sustava obrazovanja u RH	uneseni podatci odgovaraju podacima u dokumentima	Snježana Bukvić i Marija Babić	kontinuirano
informiranje i pružanje podrške pristupnicima	objavljene pisane obavijesti, upute i priručnici na mrežnoj stranici Centra i stranici <i>Postani student</i> , stalni kontakti s korisnicima, telefonska podrška	Mirjana Smoljić i suradnici u infocentru	kontinuirano
edukacija ispitnih koordinatora	održani skupovi prema programu rada – educirani ispitni koordinatori za provedbu ispita	Zlatko Zadelj, Sanja Horvatić i Mirjana Smoljić	studen 2016., svibanj 2017.
organizacija ispitnih centara i izrada rasporeda za kandidate	provedeni ispiti u ispitnim centrima	Zlatko Zadelj, Mirjana Smoljić i ispitni koordinatori sveučilišnih centara	ožujak – srpanj 2017., kolovoz i rujan 2017.

dežurstva tijekom ispita za kandidate koji polažu ispite u Zagrebu	broj dežurnih nastavnika u svim ispitnim prostorijama u skladu s Pravilnikom o polaganju državne mature	djelatnici Centra i vanjski suradnici	lipanj 2017., kolovoz i rujan 2017.
nadzor tijekom pisanja ispita u školama	proveden nadzor i dostavljeni zapisnici	djelatnici Centra i vanjski suradnici	lipanj 2017.
evidentiranje i praćenje uplata kandidata	provedene i u sustavu evidentirane sve uplate za troškove polaganja ispita	Branimir Stavljenić i Mirjana Smoljić	prosinac 2016. – svibanj 2017., kolovoz 2017.
priprema SRDM-a i NISpVU-a	pripremljen sustav za početak registracije i prijava korisnika na stranicu <i>Postani student</i>	Martina Golubić, Mirjana Smoljić i vanjski suradnici	listopad – prosinac 2017.
edukacije ispitnih koordinatora	održani stručni skupovi, ispitni koordinatori educirani za početak prijave ispita, dostavljena dokumentacija učenika koji imaju pravo na prilagodbu ispitne tehnologije	Zlatko Zadelj, Sanja Horvatić i Mirjana Smoljić	studeni 2017.
imenovanje stručnih radnih skupina	javni poziv, imenovanje povjerenstva za odabir članova stručnih radnih skupina, odabir članova stručnih radnih skupina, Odluka o imenovanju članova stručnih radnih skupina	Povjerenstvo za odabir članova stručnih radnih skupina	siječanj 2017.

uređivanje ispitnih kataloga, radni sastanci stručnih radnih skupina u Centru, preuzimanje radnih inačica ispita	ispitni katalogi objavljeni na mrežnoj stranici Centra, preuzete radne inačice ispita i pripremljene za metodološku i stručnu recenziju	stručni koordinatori, Sanja Fulgosi, Ira Tretinjak, psihometričari i članovi stručnih radnih skupina	siječanj – listopad 2017.
metodološka i stručna recenzija ispita, lektura ispita	unesene ispravke u ispite nakon metodološke i stručne recenzije te nakon lekture	stručni koordinatori, psihometričari, lektor i vanjski suradnici	listopad, studeni i prosinac 2017.
angažiranje vanjskih suradnika (objavljen javni poziv, razgovor s kandidatima i prikupljanje potrebne dokumentacije)	odabrane osobe koje će sudjelovati u pakiranju i raspakiravanju ispitnih materijala	Hilarija Jurgec i Mateja Cencelj	ožujak i travanj 2017.
pakiranje ispitnih materijala	pošiljke ispitnih materijala pripremljene za slanje na ispitna mjesta	Hilarija Jurgec, Mateja Cencelj, Zlatko Zadelj i vanjski suradnici	travanj i svibanj 2017., kolovoz 2017.
2. radna cjelina			
Provedba državne mature			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
organizacija i praćenje distribucije ispitnih materijala iz Centra na ispitna mjesta te organizacija i praćenje njihova povrata	broj isporučenih i vraćenih ispita odgovara broju poslanih ispita	Zlatko Zadelj, Mirjana Smoljić i Mateja Cencelj	lipanj i srpanj 2017., kolovoz i rujan 2017.
organizacija i provedba dodatnih ispita koje traže pojedini fakulteti	provedeni ispiti	Zlatko Zadelj, Mirjana Smoljić i vanjski suradnici	lipanj, srpanj i rujan 2017.

objavljivanje javnoga poziva za ocjenjivače	objavljen javni poziv za ocjenjivače na mrežnoj stranici Centra	Mirjana Smoljić	siječanj 2017.
edukacija i stručni skupovi za ocjenjivače	održane edukacije i stručni skupovi – ocjenjivači educirani za ocjenjivanje ispita	stručni koordinatori i članovi stručnih radnih skupina	svibanj i lipanj 2017.
edukacije za osobne pomagače	educirani i osposobljeni osobni pomagači za pomoć tijekom ispita	Sanja Horvatić i vanjski suradnici	svibanj i lipanj 2017.
raspakiravanje ispitnih materijala i priprema za ocjenjivanje	pripremljeni ispitni materijali za ocjenjivanje	Hilarija Jurgec, Mateja Cencelj, Zlatko Zadelj i vanjski suradnici	lipanj i srpanj 2017., rujan 2017.
ocjenjivanje ispita i objava rezultata na stranicama pristupnika	ocijenjeni svi ispiti prema planu ocjenjivanja i rezultati vidljivi pristupnicima	djelatnici Odjela za organizaciju i provođenje ispita, djelatnici Istraživačko-razvojnoga odjela i vanjski suradnici	lipanj, srpanj i rujan 2017.
rješavanje prigovora pristupnika na rezultate	riješeni svi zaprimljeni prigovori i ispravljani rezultati u sustavu	stručni koordinatori i članovi stručnih radnih skupina	srpanj i rujan 2017.
određivanje pragova ocjena	određeni i objavljeni pragovi ocjena	Povjerenstvo za određivanje pragova ocjena	srpanj 2017.
skeniranje ispita – optičko čitanje i obrada rezultata u SRDM-u	uneseni rezultati u SRDM i objavljeni na stranici Postani student	Martina Golubić, djelatnici Informacijsko-računalnoga odjela i vanjski suradnici	srpanj i rujan 2017.
izdavanje svjedodžba o državnoj maturi i potvrda o položenim ispitima	izdane svjedodžbe i/ili potvrde svim pristupnicima	Kolumbina Korpar	srpanj i rujan 2017.

3. radna cjelina			
Analiza rezultata i izvještavanje			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
priprema statističkih i analitičkih podataka za medije	prezentacija za medije	Martina Golubić i djelatnici Informacijsko-računalnoga odjela	srpanj 2017.
statističko praćenje ocjenjivača	odabir ocjenjivača, povratne informacije u svrhu poboljšanja kvalitete ocjenjivanja	Sanja Fulgosi i psihometričari	lipanj i srpanj 2017.
statističke analize	izvještaji o rezultatima ispita, izvještaj za medije, izvještaj za škole	Martina Golubić, djelatnici Informacijsko-računalnoga odjela i psihometričari	srpanj – prosinac 2017.
psihometrijske analize	izvještaji o rezultatima ispita, prezentacije rezultata stručnim radnim skupinama	Sanja Fulgosi i psihometričari	srpanj – prosinac 2017.
analiza i obrada odgovora u ispitima	izrađene tablice s analiziranim odgovorima u ispitima	Martina Golubić	rujan i listopad 2017.
analiza i obrada zbirnih rezultata škola	izrađeni histogrami i tablice sa zbirnim rezultatima škola i nacionalnim rezultatima	Nataša Tepić	rujan i listopad 2017.
izrada izvještaja o analiziranim odgovorima u ispitima i zbirnim rezultatima škola	objavljeni izvještaji na mrežnim stranicama svih škola	Martina Golubić i djelatnici Informacijsko-računalnoga odjela	listopad 2017.

4. radna cjelina			
Verifikacija dokumenata i izdavanje svjedodžba/potvrda o položenim ispitima državne mature			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
pravodobno obavještavanje kandidata o slanju dokumentacije potrebne za polaganje ispita	obavijesti na mrežnoj stranici Centra	Snježana Bukvić	siječanj 2017.
registracija u sustav	kandidati registrirani u sustavu	Marija Babić	u razdoblju prijava za polaganje ispita: siječanj i veljača 2017.
zaprimanje dokumentacije	zaprimljena i urudžbirana dokumentacija	Snježana Bukvić i Marija Babić	siječanj – rujan 2017.
verifikacija osobnih podataka	uneseni podatci odgovaraju podacima u dokumentima	Snježana Bukvić i Marija Babić	siječanj – kolovoz 2017. (5 dana prije početka ispitnoga roka)
verifikacija ocjena	unesene i verificirane ocjene u sustavu	Snježana Bukvić i Marija Babić	siječanj – rujan 2017.
stalna komunikacija s kandidatima telefonom i elektroničkom poštom	odgovoreno na sve upite poslane elektroničkom poštom	Snježana Bukvić, Kolumbina Korpar i Marija Babić	tijekom cijele 2017.
suradnja sa SPU-om	razmjena dokumentacije	Snježana Bukvić i Marija Babić	tijekom cijele 2017.

Izdavanje svjedodžba i potvrda o položenim ispitima državne mature te arhiviranje dokumentacije			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
pravodobno obavještanje kandidata o dodjeli svjedodžba i potvrda o položenim ispitima državne mature	obavijesti na mrežnoj stranici Centra i na stranici <i>Postani student</i>	Kolumbina Korpar	srpanj 2017. – ljetni rok rujan 2017. – jesenski rok
priprema za izdavanje svjedodžba i potvrda te njihovo izdavanje nakon objave rezultata ispita	ispisane svjedodžbe i potvrde iz sustava	Kolumbina Korpar	tijekom srpnja 2017. – ljetni rok tijekom rujna 2017. – jesenski rok
izdavanje svjedodžba, potvrda o položenim ispitima i svih ostalih vrsta potvrda	podijeljene svjedodžbe i potvrde, izdane ostale potvrde	Kolumbina Korpar	tijekom cijele 2017.
uređivanje podataka i arhiviranje svih materijala	uređeni podatci, arhivirani materijali	Snježana Bukvić, Marija Babić i Kolumbina Korpar	tijekom listopada i studenoga 2017.

2.

**OSIGURAVANJE
KVALITETE OBRAZOVANJA**

2.1. Analiza ispita državne mature iz obveznih predmeta – Hrvatskoga jezika, Engleskoga jezika i Matematike

Nositelji: Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja i Odjel za organizaciju i provođenje ispita

Voditeljica: Sanja Fulgosi

Sažetak

Ispiti državne mature u Republici Hrvatskoj provode se od školske godine 2009./2010. Jedno od važnih mjerila kvalitete i valjanosti ispitivanja znanja jesu stavovi i mišljenja nastavnika škola u kojima se provodi državna matura o procesima državne mature. Zbog toga je istraživanje povratnoga utjecaja ispitivanja znanja vrlo važno u području edukacijskih mjerenja.

U 2016. godini sastavljan je anketni upitnik čiji je cilj utvrditi stavove i mišljenja nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja o državnoj maturi općenito, o sadržajnim aspektima državne mature te o povratnom utjecaju ispita iz Hrvatskoga jezika, Matematike i stranih jezika na nastavu tih predmeta.

U 2017. godini planira se provedba anketnoga ispitivanja, obrada rezultata i izrada izvještaja. Na temelju rezultata toga izvještaja u 2107. godini izradit će se smjernice za poboljšanje procesa državne mature.

Tablica 2. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
provedba anketnoga ispitivanja nastavnika u četverogodišnjim i petogodišnjim školama	provedeno anketno ispitivanje nastavnika u četverogodišnjim i petogodišnjim školama	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	ožujak 2017.
analiza podataka i izrada izvještaja	izrađen izvještaj o rezultatima ispitivanja	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	svibanj 2017.
javno predstavljanje rezultata	održano predstavljanje rezultata za sve zainteresirane dionike	ravnateljica, Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	rujan 2017.

unapređenje izrade ispitnih materijala i provedbe ispita s obzirom na rezultate ispita	unaprijeđeni dokumenti vezani uz izradu i provedbu ispita	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja, Odjel za organizaciju i provođenje ispita	listopad 2017.
planiranje daljnjih aktivnosti u analizi obveznih ispita državne mature	izrađen plan daljnjih aktivnosti	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja, Odjel za organizaciju i provođenje ispita	listopad 2017.

2.2. Sadržajna i metodološka analiza provedenih ispita državne mature iz Povijesti u školskim godinama 2012./2013., 2013./2014. i 2014./2015.

Nositelj: Istraživačko-razvojni odjel

Voditeljica: Natalija Gjeri Robić

Sažetak

U 2017. godini nastaviti će se sadržajna i metodološka analiza ispita državne mature iz Povijesti iz školskih godina 2012./2013., 2013./2014. i 2014./2015. Ciljevi su projekta utvrditi sadržajnu valjanost te metrijske značajke provedenih ispita iz Povijesti, utvrditi najčešće pogreške odgovora učenika u zadacima otvorenoga tipa, napisati *Priručnik za izradu zadataka višestrukoga izbora iz Povijesti*, izraditi druge dokumente povezane s ispitnim materijalima te odrediti smjernice za unapređenje ispitnih materijala na temelju rezultata provedenih analiza. Ključne aktivnosti projekta u 2016. godini bile su napisati *Priručnik za izradu zadataka višestrukoga izbora iz Povijesti* koji će biti tiskan i predstavljen javnosti u 2017. godini.

U 2017. godini planiran je završetak aktivnosti vezanih uz prikaz ispita/ ispitnih zadataka s obzirom na sadržajne i metrijske karakteristike ispita/ ispitnih zadataka te uz kategorizaciju odgovora u zadacima otvorenoga tipa u ispitima državne mature iz Povijesti u ljetnim rokovima u školskim godinama 2012./2013., 2013./2014. i 2014./2015.

Rezultati provedenih aktivnosti služiti će kao smjernice za unapređenje procedure izrade ispita i ispitnih zadataka te za njihovu standardizaciju. Isto tako, rezultati analize odgovora učenika služiti će učenicima i nastavnicima kao povratna informacija o pogreškama koje su učenici napravili u pojedinome zadatku, odnosno ispitu. Izrađena izvješća i *Priručnik za izradu zadataka višestrukoga izbora iz Povijesti* služiti će autorima ispitnih zadataka, stručnim radnim skupinama za razvoj ispita, recenzentima ispitnih zadataka, nastavnicima te ostalim dionicima odgojno-obrazovnog sustava kao smjernice u unapređenju procesa poučavanja i učenja Povijesti.

Tablica 3. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Predstavljanje Priručnika za izradu zadataka višestrukoga izbora iz Povijesti			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/suradnici	Vrijeme izvršenja
završetak, tisak i predstavljanje Priručnika za izradu zadataka višestrukoga izbora iz Povijesti	Priručnik za izradu zadataka višestrukoga izbora iz Povijesti objavljen i predstavljen javnosti	autori i recenzenti Priručnika za izradu zadataka višestrukoga izbora iz Povijesti	rujan 2017.
2. radna cjelina			
Sadržajna analiza ispita i odgovora učenika u zadacima otvorenoga tipa			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/suradnici	Vrijeme izvršenja
izrada detaljnih specifikacija ispitnih zadataka	specifikacije ispitnih zadataka	Natalija Gjeri Robić, Mario Peranić i članovi stručne radne skupine	rujan 2017.
određivanje kategorija odgovora učenika u zadacima otvorenoga tipa	obraci s kategorijama odgovora	Natalija Gjeri Robić, Mario Peranić i članovi stručne radne skupine	rujan 2017.
kategorizacija odgovora učenika u zadacima otvorenoga tipa	tablice s kategoriziranim /kodiranim odgovorima	Natalija Gjeri Robić, Mario Peranić i članovi stručne radne skupine	listopad 2017.
prikaz ispita/ispitnih zadataka s obzirom na sadržajne i metrijske karakteristike ispita/ ispitnih zadataka	izvješće s prikazom ispita/ ispitnih zadataka s obzirom na sadržajne i metrijske karakteristike ispita/ispitnih zadataka	Natalija Gjeri Robić, Mario Peranić i članovi stručne radne skupine	prosinac 2017.

2.3. Sadržajna i metodološka analiza provedenih ispita državne mature iz Biologije i Kemije u školskoj godini 2015./2016.

Nositelj: Služba općih poslova i odnosa s javnosti

Voditelj: Nenad Marković

Sažetak

Biologija i Kemija su izborni predmeti državne mature i ispiti iz tih predmeta imaju isključivo selekcijsku funkciju, a to je upis na visoka učilišta. Cilj je provedbe projekta u 2017. godini utvrditi procedure i standarde za analiziranje rezultata ispita državne mature te ispitati njihovu povezanosti s nastavom. Očekivani su ishodi projekta ispitati u kojoj mjeri ispiti državne mature iz Biologije i Kemije doista mjere odrednice prirodoslovne pismenosti, ispitati povezanost poučavanja Biologije i Kemije u školama i ispita državne mature i izraditi preporuke za poboljšanje kvalitete ispita te unapređenje nastave Biologije i Kemije. Ključne aktivnosti ili faze projekta su statistička i psihometrijska analiza rezultata, ispitivanje sadržajne valjanosti ispita, analiza točnih i netočnih odgovora u ispitima te objedinjavanje i diseminacija rezultata. Vanjsko vrednovanje omogućuje da se na temelju jasno definiranih standarda kvalitete objektivno utvrde postignuća učenika te da se korištenjem rezultata i povratnih informacija kontinuirano poboljša odgojno-obrazovni sustav. S obzirom da su učinci državne mature na obrazovni proces višestruki, potrebno je na temelju rezultata istraživanja predložiti kako poboljšati sadržajnu kvalitetu te pouzdanost i objektivnost ispita. Istodobno je važno imati jasan uvid u to kako ispiti državne mature iz Biologije i Kemije utječu na nastavu tih predmeta. Rezultati sadržajne i metodološke analize ispita državne mature iz Biologije i Kemije služit će učenicima i nastavnicima kao povratna informacija o pogreškama koje su učenici napravili u pojedinome zadatku, odnosno ispitu, što će pridonijeti unapređenju procesa učenja i poučavanja Biologije i Kemije. Stručne radne skupine koje čine nastavnici Biologije i Kemije analizirat će strukturu točnih i netočnih odgovora, kognitivne razine, strukturu sadržaja i procjenu kvalitete zadataka (procjenu prirodoslovne pismenosti i procjenu utjecaja zadataka na odgovor). Podatci će se statistički obraditi, a diseminacija rezultata obaviti će se tijekom 2017. godine. Rezultati će biti korišteni u svrhu izrade novoga modela državne mature.

Tablica 4. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Prikupljanje podataka za usporednu analizu			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
statistička i psihometrijska analiza ispita	izrađen izvještaj o rezultatima	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja i Nenad Marković	siječanj – travanj 2017.
imenovanje skupina (vanjskih suradnika Centra) za kvalitativnu analizu ispita	izrađeni kriteriji za odabir članova stručnih radnih skupina, imenovana povjerenstva za odabir članova stručnih radnih skupina, objavljen javni poziv, odabrani članovi stručnih radnih skupina	Nenad Marković, Dinko Obraz i Ivana Bitunjac	siječanj 2017.
ispitivanje sadržajne valjanosti ispita	provedena sadržajna analiza zadataka te analiza kognitivnih razina koje se ispituju u pojedinim zadacima	30 do 40 nastavnika Biologije i Kemije u sklopu stručnih skupova i Nenad Marković	lipanj i srpanj 2017.
analiza točnih i netočnih odgovora u ispitima	izrađen izvještaj o rezultatima	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja, članovi stručnih radnih skupina iz Biologije i Kemije i Nenad Marković	siječanj, veljača i ožujak 2017.
fokus-grupe s nastavnicima	snimljeni razgovori s temom povratnoga utjecaja državne mature na nastavu	Nenad Marković	ožujak, travanj i svibanj 2017.

2. radna cjelina			
Analiza, integracija i diseminacija rezultata			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
statistička analiza prikupljenih podataka (usporedna analiza)	izvještaj o rezultatima usporedne analize	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	siječanj – svibanj 2017.
integracija rezultata	pisanje i predstavljanje izvještaja	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja i Nenad Marković	svibanj – rujan 2017.
diseminacija rezultata	objavljeni rezultati projekta, rezultati predstavljeni svim relevantnim institucijama u odgojno-obrazovnome sustavu te zainteresiranim skupinama stručnjaka	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja, AZOO i Nenad Marković	rujan – prosinac 2017.

2.4. Sadržajna i metodološka analiza provedenih ispita državne mature iz Geografije u školskim godinama 2012./2013., 2013./2014., 2014./2015. i 2015./2016.

Nositelj: Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja

Voditeljica: Biljana Vranković

Sažetak

Geografija je na državnoj maturi izborni predmet. Svrha je provedbe ispita državne mature iz Geografije upis pristupnika na Geografski odsjek Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te na ostale fakultete koji priznaju bilo koji položen izborni predmet državne mature. Cilj je sadržajne i metodološke analize ispita državne mature iz Geografije za školske godine 2012./2013., 2013./2014., 2014./2015. i 2015./2016. ispitati u kojoj mjeri ispiti državne mature iz Geografije doista mjere odrednice prirodoslovne pismenosti i sadržaje društvene i regionalne geografije te nacionalne geografije i izraditi preporuke za poboljšanje kvalitete ispita i unapređenje nastave Geografije. Sadržajna analiza provedenih ispita državne mature nastavak je sveobuhvatne analize ispita državne mature iz Geografije za školske godine 2009./2010., 2010./2011. i 2011./2012. čiji su rezultati objavljeni 2015. godine u knjizi autora Vuk, R., Vranković, B. i Orešić, D.: *Geografija na državnoj maturi (2010. – 2012.) – Analize i preporuke*.

Rezultati sadržajne i metodološke analize ispita iz Geografije poslužiti će osmišljavanju smjernica za unapređenje izrade i poboljšanje kvalitete novih ispitnih materijala te će služiti učenicima i nastavnicima kao povratna informacija o pogreškama koje su učenici napravili u pojedinome zadatku, odnosno ispitu, što će pridonijeti unapređenju procesa učenja i poučavanja Geografije.

Tablica 5. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Prikupljanje i obrada podataka za usporednu analizu			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
imenovanje skupina (vanjskih suradnika Centra) za kvalitativnu analizu ispita	izrađeni kriteriji za odabir članova stručne radne skupine, imenovana povjerenstva za odabir članova stručne radne skupine, objavljen javni poziv, odabrani članovi stručne radne skupine	Biljana Vranković, Dinko Obraz i Ivana Bitunjac	svibanj 2017.
statistička i psihometrijska analiza ispita	utvrđene razlike u postignućima u ispitima s obzirom na spol, tip škole, regionalnu pripadnost škole i dr. te utvrđene karakteristike pojedinačnih zadataka prema sadržajnim područjima ispitivanja	psihometričari, Biljana Vranković, Martina Golubić i vanjski suradnik/ SOR	rujan – prosinac 2017.
analiza točnih i netočnih odgovora u ispitima	utvrđena usvojenost pojedinih prirodoslovnih koncepata te najčešće pogrešne predodžbe, provedena sadržajna analiza odgovora zadnjega ciklusa provedene državne mature iz Geografije	članovi stručne radne skupine, Biljana Vranković i vanjski suradnik/ SOR	svibanj – prosinac 2017.

2.5. Sadržajna analiza i kodiranje nacionalnih ispita iz Matematike provedenih u sklopu projekta *Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovnih škola*

Nositelj: Istraživačko-razvojni odjel

Voditelji: Sanja Fulgosi i Zlatko Zadelj

Sažetak

Nacionalni ispiti iz Matematike provodili su se od 2011. do 2014. godine. Cilj je projekta ispitati razine znanja, vještina i sposobnosti učenika iz Matematike na kraju osnovnoškolskoga obrazovanja i utvrditi potencijalne probleme u usvajanju znanja i kompetencija iz Matematike tijekom osnovnoškolskoga obrazovanja.

Centar je tijekom 2016. godine pokrenuo aktivnosti vezane uz sadržajnu analizu i kodiranje nacionalnih ispita iz Matematike. Imenovani su članovi stručne radne skupine koji su sudjelovali u opisu kodova. Kodirani su i ocijenjeni svi ispitni zadatci na temelju kodnoga plana i pripremljen je plan analize provedenih ispita.

Rezultati projekta pridonijet će objektivnomu uvidu u nastavu Matematike u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj. Informacije proizišle iz kvalitativne i kvantitativne analize značajno će pridonijeti razumijevanju, unapređivanju i razvoju sustava matematičkoga obrazovanja.

Tablica 6. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Kodiranje ispitnih materijala			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
završetak kodiranja ispita iz 2012. godine	kodirani svi ispiti iz 2012. godine	Jasmina Muraja i članovi stručne radne skupine	veljača 2017.
izrada kodnoga plana za ispite iz 2013. godine	izrađen novi kodni plan za ispite iz 2013. godine	Jasmina Muraja i članovi stručne radne skupine	ožujak – lipanj 2017.
2. radna cjelina			
Ocjenjivanje ispitnih materijala			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
drugi krug ocjenjivanja ispita iz 2012. prema prerađenome kodnom planu	ocijenjeni svi ispiti iz 2012. godine prema prerađenome kodnom planu	Jasmina Muraja i članovi stručne radne skupine	srpanj, kolovoz i rujan 2017.
3. radna cjelina			
Ocjenjivanje ispitnih materijala			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
drugi krug ocjenjivanja ispita iz 2013. prema prerađenome kodnom planu	ocijenjeni svi ispiti iz 2013. godine prema prerađenome kodnom planu	Jasmina Muraja i članovi stručne radne skupine	listopad i studeni 2017.
4. radna cjelina			
Dugoročni plan analiza provedenih ispita iz Matematike			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
izrada detaljnoga programa i dugoročnoga plana aktivnosti za nastavak analiza ispita, plan izrade publikacija o rezultatima	izrađen program i plan analiza ispita	Jasmina Muraja i članovi stručne radne skupine	prosinac 2017.

3.

VANJSKO VREDNOVANJE

3.1. Vanjsko vrednovanje odgojno-obrazovnih ustanova

Nositelj: Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja

Voditelj: Petar Bezinović

Sažetak

Sustavno i kontinuirano vanjsko vrednovanje odgojno-obrazovnih ustanova omogućuje dobivanje valjanih, objektivnih i pouzdanih informacija o kvaliteti rada pojedinih odgojno-obrazovnih ustanova. Model cjelovitoga pristupa vanjskomu vrednovanju odgojno-obrazovnih ustanova obuhvaća ključna područja rada odgojno-obrazovnih ustanova i specifične teme unutar tih područja koja će se vrednovati te konkretna pitanja na koja škole trebaju argumentirano odgovoriti. Taj se model konceptualno povezuje sa samovrednovanjem odgojno-obrazovnih ustanova te oni zajedno čine komplementarni model kojim se primjenom u sustavu pridonosi podizanju odgovornosti, unapređivanju rada škola i ostvarivanju boljih rezultata. Vanjskim vrednovanjem odgojno-obrazovnih ustanova definirat će se mjerljiva obilježja kvalitete odgojno-obrazovnih ustanova. Postavit će se jednoznačni kriteriji kvalitete koji će poslužiti za komparativne analize i koji će pružiti podatke o kvaliteti odgojno-obrazovnih ustanova i cjelokupnoga sustava obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Također, dat će se preporuke za razvoj odgojno-obrazovnih ustanova, osnažit će se njihovi unutarnji kapaciteti za autonomno odlučivanje, samovrednovanje, strateško planiranje i pokretanje inovativnih razvojnih programa i dat će se smjernice obrazovnoj politici za unapređenje kvalitete obrazovanja.

Tijekom 2016. godine prihvaćeno je da se vanjsko vrednovanje škola mora razraditi u kontekstu integriranoga vrednovanja koje se sastoji od dvaju temeljnih komplementarnih pristupa: samovrednovanja odgojno-obrazovnih ustanova i neovisnoga vanjskog vrednovanja odgojno-obrazovnih ustanova. Razrađen je i zajednički model ključnih kriterija kvalitete rada odgojno-obrazovnih ustanova. Vanjsko vrednovanje koristit će se samovrednovanjem odgojno-obrazovnih ustanova kao polazištem za preispitivanje njihovih razvojnih kapaciteta i učinkovitosti. Centar će u 2017. godini započeti s planiranim aktivnostima na uzorku osnovnih škola i na uzorku ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja. Centar je u skladu sa svojim ovlastima Ministarstvu znanosti i obrazovanja predložio i projekt *Uspostava sustava vanjskoga vrednovanja ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje*.

Tablica 7. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti		
1. radna cjelina		
Razrada pilot-provedbe integriranoga vrednovanja osnovnih škola		
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Vrijeme izvršenja
izrada plana provedbe integriranoga vrednovanja na odabranome uzorku osnovnih škola	izrađen plan provedbe integriranoga vrednovanja osnovnih škola	travanj 2017.
izrada <i>Priručnika za samovrednovanje škola</i> i <i>Priručnika za vanjsko vrednovanje škola</i>	izrađeni priručnici	svibanj 2017.
informiranje škola o integriranome vrednovanju škola na regionalnoj razini	iskazan interes škola za sudjelovanje u projektu	lipanj 2017.
osiguravanje podrške Ministarstva znanosti i obrazovanja i osnovnih škola	osigurana podrška nadležnih tijela za provedbi projekta	lipanj 2017.
2. radna cjelina		
Edukacija kritičkih prijatelja škola i vanjskih vrednovatelja		
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Vrijeme izvršenja
edukacija kritičkih prijatelja u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje i Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih	educirani kritički prijatelji	lipanj 2017.
edukacija vanjskih vrednovatelja škola u suradnji s Agencijom za znanost i visoko obrazovanje	educirani vanjski vrednovatelji	listopad 2017.
3. radna cjelina		
Pilot-provedba integriranoga vrednovanja osnovnih škola		
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Vrijeme izvršenja
izrada specifičnih programa i planova te detaljnih procedura pilot-provedbe samovrednovanja i vanjskoga vrednovanja osnovnih škola	izrađeni specifični programi i planovi pilot-provedbe samovrednovanja i vanjskoga vrednovanja osnovnih škola	listopad 2017.

provedba samovrednovanja osnovnih škola uključenih u pilot-provedbu uz podršku kritičkih prijatelja	provedeno samovrednovanje osnovnih škola kao podloga za vanjsko vrednovanje	prosinac 2017.
izrada izvještaja o samovrednovanju osnovnih škola uključenih u pilot-provedbu	izrađeni izvještaji o samovrednovanju pojedine osnovne škole uključene u pilot-provedbu	prosinac 2017.
4. radna cjelina		
Razvoj vanjskoga vrednovanja ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja		
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Vrijeme izvršenja
nastavak podrške ustanovama ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja u procesu praćenja kvalitete rada	broj ustanova u procesu vrednovanja, evaluacija indikatora provedbe procesa vrednovanja	siječanj – prosinac 2017.
usklađivanje procesa osiguravanja kvalitete ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja s modelom vanjskoga vrednovanja odgojno-obrazovnih ustanova	objavljen javni poziv, imenovano povjerenstvo, izrađena analiza dosadašnjih aktivnosti i prijedlog potrebnih izmjena, izrađen okvir vanjskoga vrednovanja ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja	svibanj – prosinac 2017.

3.2. Vanjsko vrednovanje eksperimentalne provedbe novih strukovnih kurikuluma i programa strukovnih gimnazija

Nositelj: Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja

Voditelji: Sanja Fulgosi i Ines Elezović

Sažetak

U srednjim školama izvodi se nastava prema novim strukovnim kurikulumima za 23 kvalifikacije i pet programa strukovnih gimnazija od školske godine 2012./2013. U dvogodišnjemu procesu vanjskoga vrednovanja eksperimentalne provedbe novih strukovnih kurikuluma i programa strukovnih gimnazija korištena je kvalitativna i kvantitativna metodologija, a istraživački je interes usmjeren na procese uvođenja, planiranja i provedbe novih strukovnih kurikuluma te na stavove ključnih sudionika u nastavnome procesu. Na temelju vanjskoga vrednovanja eksperimentalne provedbe novih strukovnih kurikuluma i programa strukovnih gimnazija može se zaključiti da se većina strukovnih kurikuluma i jedan program strukovne gimnazije mogu početi trajno primjenjivati, a četiri strukovna kurikuluma i četiri programa strukovnih gimnazija moraju se opsežnije doraditi prije donošenje takve odluke. Centar je na temelju rezultata vanjskoga vrednovanja eksperimentalne provedbe novih strukovnih kurikuluma i programa strukovnih gimnazija nadležnomu ministarstvu predložio da se novi kurikulumi i programi najvećim dijelom uz potrebne izmjene trebaju trajno primjenjivati.

Tijekom 2016. godine Centar je u sklopu ovoga projekta proveo istraživanje koje je uključivalo sadržajnu analizu strukovnih kurikuluma i programa, anketno ispitivanje učenika i nastavnika te strukturirane intervjuje i pregled školske dokumentacije.

Centar je predložio trajnu primjenu većine novih strukovnih kurikuluma (njih 20), a za nekolicinu kurikuluma (komercijalist, kozmetičar, šumar i tehničar cestovnoga prometa) potrebna je dorada. Za te kurikulume preporučeno je da se eksperimentalno primjenjuju u još jednome provedbenom ciklusu (u trajanju od četiri godine). Također, predložena je značajna dorada programa ekonomske, tehničke i turističke gimnazije te gimnazije održivoga razvoja, a za program zdravstvene gimnazije predložena je trajna primjena bez dorade.

U 2017. godini planira se izrada opsežnoga izvještaja o vanjskome vrednovanju eksperimentalne provedbe novih strukovnih kurikuluma i programa strukovnih gimnazija.

Tablica 8. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
izrada i objava izvještaja na mrežnoj stranici Centra, konferencija za stručnu javnost, slanje tiskanoga izvještaja srednjim strukovnim školama	izvještaj tiskan i objavljen na mrežnoj stranici Centra, organizirana i održana konferencija za stručnu javnost, izvještaj poslan srednjim strukovnim školama	Maja Jukić, Sanja Fulgosi, Ines Elezović, Matija Batur, ASOO, AZOO i vanjski suradnici	lipanj 2017.

3.3. Licenciranje ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova u Republici Hrvatskoj

Nositelji: Odjel za svjedodžbe i kvalifikacije
i Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja

Voditeljica: Maja Jukić

Sažetak

Cilj je projekta profesionalizacija ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova, tj. transformacija pozicije ravnatelja iz funkcije u profesionalnu ulogu. Licenciranje ravnatelja je postupak tijekom kojega bi pristupnik dokazivao kako je postigao odgovarajuću razinu osposobljenosti potrebnu za uspješno vođenje škole u skladu sa standardima svoje profesije. Vođenje se u globalnoj obrazovnoj politici navodi kao jedan od najznačajnijih čimbenika uspješnosti odgojno-obrazovnih ustanova koja se postiže stvaranjem poticajne odgojno-obrazovne klime, jačanjem profesionalnoga kapaciteta odgajatelja, učitelja i nastavnika, jačanjem organizacijskih kapaciteta ustanove i uspostavljanjem kvalitetnoga odnosa ustanove i okruženja. Licenciranjem bi se posao ravnatelja profesionalizirao, a obrazovni bi sustav dobio potvrdu kvalitete ravnatelja. Odgojno-obrazovne ustanove imale bi kvalitetne rukovoditelje i njihov bi rad bio značajno unaprijeđen.

Ekspertna radna skupina trebala je izraditi standard zanimanja ravnatelja i nacionalni standard kvalifikacije za ravnateljsku profesiju te razviti model uvođenja sustava (re)licenciranja za stjecanje i zadržavanje dopusnice za rad ravnatelja u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Navedene su zadaće ostvarene te su Ministarstvu znanosti i obrazovanja dostavljeni prijedlog standarda zanimanja ravnatelja, prijedlog nacionalnoga standarda kvalifikacije za ravnatelje odgojno-obrazovnih ustanova i prijedlog modela licenciranja potkraj 2016. godine.

Centar je u skladu sa svojim ovlastima Ministarstvu znanosti i obrazovanja predložio projekt *Licenciranje ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova u Republici Hrvatskoj*. Centar će u 2017. godini započeti s planiranim aktivnostima.

Tablica 9. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
imenovanje stručne radne skupine za razradu prijedloga modela licenciranja	objavljen javni poziv za članove stručne radne skupine, objavljena odluka o odabiru članova stručne radne skupine, imenovani članovi stručne radne skupine	Maja Jukić i Matija Batur	lipanj 2017.
razrada kriterija prema modelu licenciranja	razrađeni i usustavljeni pokazatelji za kriterije	Maja Jukić, Matija Batur i članovi stručne radne skupine	studenj 2017.
prijevod i međunarodna recenzija predloženoga modela licenciranja	preveden i međunarodno recenziran model licenciranja	prevoditelj i međunarodni recenzenti	prosinac 2017.

3.4. Razvoj nacionalnoga sustava ispitivanja

Nositelji: Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja,
Istraživačko-razvojni odjel
i Informacijsko-računalni odjel

Voditelji: Maja Jukić i Sanja Fulgosi

Sažetak

Unapređenje kvalitete obrazovanja i učinkovito ulaganje sredstava u obrazovanje navedeni su kao ključni ciljevi u *Europskome strateškom okviru za obrazovanje i osposobljavanje 2020.* U većini se obrazovnih sustava u Europskoj uniji, ali i šire sustavno promiče kultura kvalitete obrazovanja te se razvijaju mehanizmi koji omogućuju nastavnicima, obrazovnim ustanovama i obrazovnoj politici da preuzmu odgovornost i da trajno rade na unapređenju kvalitete svih aspekata obrazovnoga sustava. Jedan od temeljnih mehanizama za uspostavu cjelovitoga sustava za praćenje kvalitete obrazovanja jesu nacionalni ispiti odnosno standardizirani vanjski ispiti kojima je cilj utvrditi postignuća učenika u temeljnim znanjima u ključnim dijelovima obrazovnih ciklusa. Centar je u skladu sa svojim ovlastima Ministarstvu znanosti i obrazovanja predložio projekt *Razvoj nacionalnoga sustava ispitivanja.* Predloženi projekt ima dvije osnovne sastavnice: razvoj sustava nacionalnih ispita i izradu baze zadataka s metrijskim i sadržajnim karakteristikama koja treba biti dostupna nastavnicima i učenicima. Planirano je da projekt započne u drugome tromjesečju 2017. i da završi 2021. godine. U 2017. godini započet će se s dijelom aktivnosti vezanim uz sastavnicu pod nazivom „razvoj sustava nacionalnih ispita“. Te se aktivnosti odnose na izradu modela nacionalnih ispita i na izradu specifikacije za nabavu računalne aplikacije. Ovim bi se projektom u odgojno-obrazovni sustav Republike Hrvatske trebali uvesti nacionalni ispiti kao trajni mehanizam za praćenje kvalitete obrazovnoga sustava.

Tablica 10. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
donošenje odluke o imenovanju stručnoga tima Centra kao dijela Povjerenstva za izradu modela nacionalnih ispita	donesena odluka o imenovanju djelatnika Centra kao dijela Povjerenstva za izradu modela nacionalnih ispita	Maja Jukić i stručni tim Centra	ožujak 2017.
objava javnoga poziva za vanjske članove Povjerenstva za izradu modela nacionalnih ispita	objavljen javni poziv za vanjske članove Povjerenstva za izradu modela nacionalnih ispita	Maja Jukić i stručni tim Centra	travanj 2017.
donošenje odluke o imenovanju Povjerenstva za izradu modela nacionalnih ispita	donesena odluka o imenovanju Povjerenstva za izradu modela nacionalnih ispita	Maja Jukić	svibanj 2017.
analiza postojećih pristupa i modela nacionalnih ispita (pregled i analiza relevantnih nacionalnih i međunarodnih dokumenata)	sastavljeni radni materijali utemeljni na relevantnoj literaturi o nacionalnim ispitima	stručni tim Centra	listopad 2017.
izrada prijedloga modela sustava nacionalnih ispita	izrađen dokument prijedloga modela nacionalnih ispita	svi imenovani članovi Povjerenstva za izradu modela nacionalnih ispita	prosinac 2017.
razrada specifikacije za računalni sustav za izradu ispita i provedbu ispitivanja	sastavljen dokument sa specifikacijama za računalni sustav	Maja Jukić i stručni tim Centra	prosinac 2017.
ispitivanje tržišnih ponuda za nabavu računalnoga sustava za izradu ispita i provedbu ispitivanja	sastavljen popis ponuda za računalni sustav	Maja Jukić i stručni tim Centra	prosinac 2017.
*upoznavanje s različitim praksama u provedbi nacionalnih ispita u Europskoj uniji (posjet provjerenim institucijama u Europskoj uniji koje provode nacionalne ispite; razmjena iskustava)	ostvareni stručni posjeti u dvjema europskim zemljama koje provode nacionalne ispite	Maja Jukić i stručni tim Centra	studen i prosinac 2017.

* Navedena će se aktivnost ostvariti ako budu osigurana novčana sredstva.

3.5. Certificiranje strukovnih kvalifikacija u strukovnome obrazovanju i osposobljavanju

Nositelj: Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja i
Odjel za organizaciju i provođenje ispita

Voditelji: Maja Jukić, Sanja Fulgosi i Zlatko Zadelj

Sažetak

Centar je razvio standardizirane ispite kojima se provjerava razina usvojenosti nastavnih sadržaja i kompetencija pristupnika u skladu s općim načelima struke te razina usvojenosti u skladu sa standardima i kompetencijama iz temeljnih društvenih znanosti u sestrinstvu (*Etika u sestrinstvu*), javnoga zdravstva i zdravstvene zaštite (*Opća načela zdravlja i njege*) i sestriinske skrbi (*Zdravstvena njega – opća*, *Zdravstvena njega – specijalna u četvrttoj godini učenja*, *Zdravstvena-njega kirurškoga bolesnika – opća*, *Zdravstvena njega zdravoga djeteta i adolescenta*, *Zdravstvena njega bolesnoga djeteta i adolescenta*). Ti se ispiti provode svake školske godine u suradnji s medicinskim strukovnim školama. Planirano je provesti ispit iz obveznih strukovnih modula za zanimanje „medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege“ i u školskoj godini 2017./2018. u svrhu poboljšanja kvalitete strukovnoga obrazovanja.

Certificiranjem strukovnih kvalifikacija uspostavio bi se nacionalni sustav stručno-teorijskih i praktičnih završnih ispita kojima bi se vanjski vrednovala kompetencije učenika ili pristupnika prema kriterijima propisanim u standardu zanimanja i standardu kvalifikacije HKO-a za pojedinu strukovnu kvalifikaciju. Povećala bi se kvaliteta strukovnoga obrazovanja i konkurentnost pojedinih kvalifikacija na tržištu rada, a istodobno bi se ojačao sustav strukovnoga obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Centar će u 2017. godini započeti s razvojem ostalih ispitnih materijala kojima se ispituju teorijska i praktična znanja iz strukovnih područja.

Skupina stručnjaka imenovana u Centru izradila je *Opći model za certificiranje strukovnih kvalifikacija* u kojemu je postavljen okvir za certificiranje. U tome su okviru razrađene uloge institucija, uloge pojedinih dionika, organizacija prijave i postupak certificiranja. U sklopu projekta planiraju se izraditi i provesti ispiti za šest kvalifikacija u iduće četiri godine, a nakon toga planira se izrada i uvođenje ispita za ostale kvalifikacije.

Centar je u skladu sa svojim ovlastima Ministarstvu zanosti i obrazovanja predložio projekt *Certificiranje strukovnih kvalifikacija u strukovnome obrazovanju i osposobljavanju*. Centar će u 2017. godini započeti s planiranim aktivnostima.

Tablica 11. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Provedba stručno-teorijskoga ispita iz Zdravstvene njege			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
dogovor sa školama o terminu provedbe stručno-teorijskoga ispita iz Zdravstvene njege	dogovoren termin provedbe stručno-teorijskoga ispita iz Zdravstvene njege	Tajana Crnobrnja Miljković	lipanj 2017.
odabir zadataka najboljih psihometrijskih karakteristika i izrada stručno-teorijskoga ispita iz Zdravstvene njege prema ispitnome katalogu	izrađen stručno-teorijski ispit iz Zdravstvene njege	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	rujan 2017.
provedba stručno-teorijskoga ispita iz Zdravstvene njege u školama	stručno-teorijski ispit iz Zdravstvene njege proveden u školama	Odjel za organizaciju i provođenje ispita	listopad 2017.
izrada izvještaja provedbe i rezultata stručno-teorijskoga ispita iz Zdravstvene njege	izvještaj o rezultatima dostavljen školama	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	studen 2017.
2. radna cjelina			
Razvoj stručno-teorijskih i praktičnih ispita			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
imenovanje stručnih radnih skupina za razvoj specifikacija za praktični dio ispita za kvalifikaciju <i>medicinska sestra/ medicinski tehničar opće njege</i> i specifikacija za stručno-teorijski ispit za kvalifikaciju <i>tehničar za računalstvo</i>	objavljeni javni pozivi za članove stručnih radnih skupina, objavljene odluke o imenovanju članova stručnih radnih skupina, imenovani članovi stručne radne skupine	Maja Jukić, Sanja Fulgosi, Dinko Obraz, Ines Elezović i Matija Batur	kolovoz i rujan 2017.
razvoj specifikacija za praktični dio ispita za kvalifikaciju <i>medicinska sestra/medicinski tehničar opće njege</i>	razvijena radna inačica specifikacije za praktični dio ispita za kvalifikaciju <i>medicinska sestra/medicinski tehničar opće njege</i>	Maja Jukić, Sanja Fulgosi, Ines Elezović, Matija Batur i članovi stručne radne skupine	prosinac 2017.
razvoj specifikacija za stručno-teorijski ispit za kvalifikaciju <i>tehničar za računalstvo</i>	razvijena radna inačica ispitne specifikacije za stručno-teorijski ispit za kvalifikaciju <i>tehničar za računalstvo</i>	Maja Jukić, Sanja Fulgosi, Ines Elezović, Matija Batur i članovi stručne radne skupine	prosinac 2017.

3.6. Izrada i provedba svih ispita iz hrvatskoga jezika kao stranoga ili inoga jezika

Nositelj: Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja

Voditeljica: Sanja Fulgosi

Sažetak

Centar u 2017. godini planira aktivnosti za tri ispita iz hrvatskoga kao stranoga ili inoga jezika. Prvi je ispit za djecu i/ili učenike koji ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik u osnovnoj školi. Ispit za učenike prvoga razreda osnovne škole koji ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik izradilo je u 2013. godini stručno povjerenstvo koje je imenovao Centar. Prvi je put prema zahtjevu Ministarstva znanosti i obrazovanja ispit proveden u rujnu 2014. godine te se kontinuirano provodio i tijekom 2016. godine. Planira se da se prema zahtjevu pojedine škole taj ispit provede i u 2017. godini. Sve osnovne škole u Republici Hrvatskoj prijavljuju Centru učenike koji će polagati taj ispit. Nakon provedenih ispita Centar obrađuje rezultate i izrađuje izvještaj za svakoga učenika koji se šalje natrag u njegovu školu. Ispit poznavanja hrvatskoga jezika nije u potpunosti standardiziran. U Centru je potkraj 2016. godine imenovana stručna skupina koja će u većoj mjeri doraditi ispitne materijale i ispit za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik pri upisu u prvi razred i koja će izraditi ispit i ispitne materijale za inojezične učenike viših razreda osnovne škole.

Rezultati obaju ispita trebali bi pomoći stručnomu povjerenstvu škole u donošenju odluke o uključivanju učenika koji ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik u pripremnu i dopunsku nastavu odnosno trebali bi pomoći da se inojezični učenik što uspješnije uključi u nastavni proces. Aktivnosti izrade novih ispitnih materijala nastavljaju se u 2017. godini.

Drugi je ispit iz hrvatskoga kao stranoga ili inoga jezika na razini B2 *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira* (ZEROJ-a). Taj je ispit i pripadajuće ispitne materijale sastavila stručna radna skupina imenovana u Centru 2012. godine i od tada se kontinuirano provodi u ljetnome i jesenskome roku. Ispit hrvatskoga jezika na razini B2 polažu kandidati, strani državljani, koji taj ispit moraju položiti kao uvjet za upis u prvu, odnosno u drugu godinu preddiplomskoga stručnog studija te specijalističkoga diplomskog stručnog studija sukladno odlukama visokih učilišta. Izrada trećega ispita iz hrvatskoga jezika kao stranoga ili inoga jezika u Centru planirana je obzirom na Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih kvalifikacija (Narodne novine, broj 82/15.). Sabor Republike Hrvatske u 2015. godini donio je taj zakon. Člankom 83. toga zakona propisana je obveza nadležnih tijela državne uprave da osigura pristup profesijama bez ograničavanja zbog nacionalnosti ili boravišta te da isti mora biti u skladu s općim interesom. Radi provedbe članka 83. toga zakona Ministarstvo

rada i mirovinskoga sustava sastavilo je Akcijski plan u području reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj od 2016. do 2018. godine. Ministarstvo znanosti i obrazovanja predložilo je u tome planu izradu standardiziranoga ispita za provjeru znanja hrvatskoga jezika na razini C. Ta je razina poznavanja jezika predviđena za osobe koje se žele zaposliti u obrazovnim ustanovama u Republici Hrvatskoj. Ministarstvo znanosti i obrazovanja predložilo je da Centar izradi ispit za provjeru znanja hrvatskoga jezika na razini C (razina B2 i razina C razine su *Zajedničkoga europskoga okvira za jezike*). Centar se složio s prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja i obavijestio je Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava da će izradu ovoga ispita uvrstiti u Program rada za 2017. godinu.

Tablica 12. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Provedba ispita hrvatskoga jezika na razini B2			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
objava obavijesti o provedbi ispita u ljetnome i jesenskome roku	obavijesti za oba roka objavljene na mrežnoj stranici Centra	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja i Odjel za organizaciju i provođenje ispita	svibanj i kolovoz 2017.
priprema ispita i ispitnih materijala	ispiti tiskani u skladu s prijavama pristupnika	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja i Odjel za izdavaštvo	svibanj i kolovoz 2017.
provedba ispita u jesenskome i u ljetnome roku	provedeni ispit za sve prijavljene pristupnike	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja, Odjel za organizaciju i provođenje ispita i stručna radna skupina	lipanj i rujan 2017.
analiza podataka i izrada rezultata za svakoga pristupnika	rezultati svakoga pristupnika uneseni u SRDM	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja i Odjel za organizaciju i provođenje ispita	lipanj i rujan 2017.

2. radna cjelina			
Provedba ispita za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik pri upisu u prvi razred			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
kontinuirano zaprimanje prijava osnovnih škola za ispitivanje	provedeno ispitivanje u školama koje su poslale zahtjev	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	kontinuirano tijekom 2017. godine
izrada izvještaja i slanje izvještaja u škole	poslani izvještaji za svakoga ispitanog učenika	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	kontinuirano tijekom 2017. godine
3. radna cjelina			
Izrada novih ispita za djecu/učenike koji ne znaju hrvatski jezik u osnovnoj školi			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
završetak izrade ispitnih specifikacija	izrađene ispitne specifikacije	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	travanj 2017.
izrada ispitnih zadataka	izrađeno oko 500 ispitnih zadataka	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	srpanj 2017.
izrada uputa za ispitivanje	izrađene upute za ispitivanje	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	srpanj 2017.
sastavljanje ispitnih inačica za probno ispitivanje	pripremljene i tiskane inačice ispita	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	rujan 2017.
uspostavljanje kontakta sa školama i dječjim vrtićima radi izrade uzoraka	izrađen uzorak izvornih govornika i inojezičnih govornika	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	lipanj 2017.
provedba probnoga ispitivanja	prikupljeni podatci na temelju probnoga ispitivanja	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	listopad 2017.
provedba upitnika i prikupljanje podataka o inojezičnim učenicima u osnovnim i srednjim školama	prikupljeni podatci o svim inojezičnim učenicima u osnovnim i srednjim školama	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	rujan 2017.

4. radna cjelina			
Izrada ispita iz hrvatskoga jezika na razini C			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
objava javnoga poziva za članove stručne radne skupine za izradu ispita iz hrvatskoga jezika na razini C	objavljen javni poziv za članove stručne radne skupine za izradu ispita iz hrvatskoga jezika na razini C	Maja Jukić i Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	lipanj 2017.
imenovanje članova stručne radne skupine	imenovani članovi stručne radne skupine za izradu ispita iz hrvatskoga jezika na razini C	Maja Jukić i Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja	srpanj 2017.
izrada ispitne specifikacije za ispit hrvatskoga jezika na razini C	Izrađena ispitna specifikacija za ispit hrvatskoga jezika na razini C	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja i članovi stručne radne skupine	prosinac 2017.

4.

MEĐUNARODNA ISTRAŽIVANJA

4.1. ICCS 2016

Nositelj: Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja

Voditeljica: Ines Elezović

Sažetak

Svrha je međunarodnoga istraživanja građanskoga odgoja i obrazovanja u različitim zemljama istražiti načine na koje su mladi ljudi spremni preuzeti ulogu građana u 21. stoljeću. Istraživanje uključuje ispitivanje znanja učenika iz područja građanstva, ispitivanje volje učenika za uključivanje u teme iz područja građanstva, ispitivanje stavova učenika povezanih s pitanjima iz područja građanstva i ispitivanje širega konteksta tema iz područja građanstva. Glavno ispitivanje provedeno je u travnju 2016. godine u 178 osnovnih škola s područja cijele Hrvatske. Sve škole uključene u glavno ispitivanje su javne, a u odabranome uzorku bili su učenici osmih razreda iz 229 razrednih odjela. Pripremljeno je osam inačica ispitnih knjižica za učenike, upitnik za učenike, dodatni europski upitnik za učenike te *on-line* upitnici za učitelje i ravnatelje (o školi). Ispitano je gotovo 4000 učenika osmih razreda, 3000 učitelja koji izvode nastavu u osmim razredima i 175 ravnatelja. Računalno su unesene ispitne knjižice i dva upitnika za učenike, a upitnici za ravnatelje i učitelje provedeni su *on-line*. Baze s prikupljenim podacima za Republiku Hrvatsku poslana su u zadanim rokovima međunarodnim partnerima (IEA DPC Hamburg) s ciljem izrade komparativnih statističkih analiza. Međunarodna objava rezultata planirana je u studenome 2017. godine. U tijeku je organizacija sastanka nacionalnih koordinatora svih zemalja koje su uključene u istraživanje ICCS. Sastanak će se održati u lipnju 2017. godine u Zadru.

Ovo istraživanje omogućit će bolji uvid u kompetencije učenika te u njihovo buduće društveno djelovanje. Rezultati istraživanja pružit će mogućnost međunarodne komparacije te poboljšati nacionalnu metodologiju uvođenja, provedbe i vanjskoga vrednovanja građanskoga odgoja i obrazovanja, a korištenjem dodatnoga europskoga upitnika za učenike dobit će se uvid u specifične regionalne aspekte građanskoga odgoja i obrazovanja.

Tablica 13. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
Radna cjelina			
Peti sastanak nacionalnih koordinatora (Zadar, Hrvatska)			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
peti sastanak nacionalnih koordinatora istraživanja ICCS 2016	organiziran sastanak nacionalnih koordinatora, sudjelovanje na sastanku nacionalnih koordinatora	Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja i stručna grupa za analizu rezultata, pripremu i izradu nacionalnoga izvještaja o rezultatima istraživanja ICCS 2016	lipanj 2017.

4.2. OECD/PISA 2018

Voditeljica: Michelle Braš Roth

Sažetak

Međunarodno istraživanje OECD/PISA pruža informacije o kvaliteti obveznoga obrazovanja, ispituje u kojoj su mjeri petnaestogodišnji učenici koji završavaju svoje obvezno obrazovanje stekli ključna znanja i kompetencije nužne za potpuno i aktivno sudjelovanje u današnjemu društvu te ispituje kakve su im sklonosti ka učenju, što pridonosi stvaranju temelja za cjeloživotno učenje.

OECD/PISA nije usredotočena na stupanj usvojenosti određenoga školskog kurikuluma, već na sposobnost učenika da primijene znanja i vještine u novim situacijama i nepoznatim okruženjima u školi i izvan nje. Nije ograničena samo na ispitivanje kurikularnih i kroskurikularnih kompetencija učenika, već ispituje koji od individualnih, školskih ili sistemskih čimbenika pridonose uspjehu učenika.

Ciljevi OECD-ova istraživanja su:

- dobivanje međunarodno usporedivih podataka o kompetencijama učenika u trima osnovnim ispitnim domenama (čitalačkoj, matematičkoj i prirodoslovnoj pismenosti) te podataka o globalnim kompetencijama koje će se ispitivati na računalu
- dobivanje podataka o kontekstualnim čimbenicima koji utječu na obrazovne ishode anketiranjem učenika, roditelja i ravnatelja
- praćenje trendova koji ukazuju na promjene u razinama i distribucijama postignuća učenika tijekom vremena.

Osnovne zadaće OECD/PISA su:

- pružiti podršku zemljama sudionicama u pripremi učenika za život u 21. stoljeću
- osigurati suradnju između zemalja sudionica pri definiranju i implementaciji obrazovnih ciljeva, politike i prakse
- pokazati zemljama sudionicama koja je postignuća moguće ostvariti u obrazovanju na primjeru najuspješnijih obrazovnih sustava
- pomoći vladama u postavljanju političkih ciljeva te u donošenju smjernica za obrazovnu reformu
- procijeniti brzinu obrazovnoga napretka zemalja sudionica redovitim praćenjem u trogodišnjim ciklusima
- olakšati donošenje političkih odluka na temelju drugih iskustava, spoznaja i praksa
- pomoći zemljama sudionicama u optimizaciji postojeće obrazovne politike.

OECD/PISA je danas važan pokazatelj kvalitete obrazovnih sustava i obrazovnih politika. Zemlje sudionice koriste se dobivenim pokazateljima za otkrivanje slabih i jakih točaka u svojim obrazovnim sustavima. Najbolji su pokazatelji važnosti PISA-inih rezultata sve veći broj zemalja sudionica iz ciklusa u ciklus (više od 80 zemalja sudionica, što čini 90 % svjetskoga gospodarstva), javne debate te veliki interes medija za PISA-ine rezultate diljem svijeta. Većina zemalja sudionica započela je s provedbom nacionalnih istraživanja i ispitivanja sličnih OECD/PISA-i ili povezanih s OECD/PISA-om. Zemlje sudionice razvijaju i oblikuju obrazovnu politiku na temelju OECD/PISA-inih rezultata.

Osnovni program omogućuje zemljama sudionicama da kontinuirano i konzistentno vrednuju kompetencije učenika, a u svakome novom OECD/PISA ciklusu uz osnovne ispitne domene nudi se i dodatna nova ispitna domena (npr. globalna kompetencija u ciklusu OECD/PISA 2018) ili povezivanje s OECD/TALIS istraživanjem.

U prethodnim OECD/PISA-inim ciklusima kompetencije učenika ispitivale su se uz pomoć testova „papir-olovka“. Budući da je uz pomoć takvih testova teško pratiti različite vrste razmišljanja učenika te korake i metode u rješavanju zadataka, kompetencije učenika ispitivat će se u ciklusu OECD/PISA 2018 na računalu. Ispitivanje na računalu ima brojne prednosti: bolju usklađenost između testova i razina postignuća svakoga pojedinog učenika, dodjeljivanje težih ili lakših zadataka učenicima ovisno o rezultatu koji su ostvarili u prethodnim pitanjima, precizniju analizu učenika s najboljim i najslabijim sposobnostima te bolje pokrivanje aspekata konceptualnoga okvira za svaku pojedinu ispitnu domenu, što je teško obuhvatiti testovima „papir-olovka“. Također, prednosti su interaktivno ispitivanje učenika, upotreba simulacija u ispitima te smanjenje operativnih troškova i vremena potrebnoga učenicima za rješavanje ispita.

OECD/PISA 2018 sedmi je ciklus istraživanja u kojemu će treći put glavna ispitna domena biti čitalačka pismenost učenika. To će istraživanje omogućiti zemljama sudionicama da ustanove jesu li promjene u njihovim obrazovnim sustavima uzrokovale promjene u postignućima učenika u odnosu na referentne točke postavljene u ciklusu OECD/PISA 2000 u kojemu je čitalačka pismenost bila prvi put glavna ispitna domena.

Tablica 14. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Priprema ispitnih materijala, pratećih priručnika i vodiča za kodiranje i uzorkovanje učenika			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
nacionalna adaptacija, prijevod i verifikacija priručnika za školske koordinate i ispitne administratore, završna optička provjera i priprema prevedenih materijala za tisak, završna optička provjera elektroničkih modula, testiranje i provjera međunarodnoga SDS-a, uzorkovanje učenika	odobren međunarodni PISA konzorcijum Capstana i ETS-a, grafičko oblikovanje materijala za tisak (upitnik za roditelje), izrađeni i poslani obrasci za praćenje učenika i ostala dokumentacija	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	listopad 2016. – siječanj 2017. siječanj i veljača 2017.
2. radna cjelina			
Provedba probnoga ispitivanja			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
priprema, organizacija i održavanje edukacije za školske koordinate uzorkovanih škola	održan edukativni sastanak za školske koordinate	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	veljača 2017.
priprema, organizacija i održavanje edukacije za ispitne administratore	održan edukativni sastanak za ispitne administratore	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	veljača 2017.
organizacija provedbe testiranja na terenu	unajmljena prijenosna računala i kombi vozilo, izrađen plan testiranja po danima	Michelle Braš Roth	veljača 2017.
testiranje i anketiranje uzorkovanih ispitanika	provedeno probno ispitivanje	školski koordinatori, ispitni administratori i vozači	6. ožujka – 27. travnja 2017.

3. radna cjelina			
Kodiranje odgovora učenika i unos podataka u bazu			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
priprema materijala za kodiranje i trening koderi, odabir koderi nakon javnoga poziva	tiskani materijali za kodiranje i izrađene prezentacije, odabrani koderi	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	siječanj – travanj 2017.
konvertiranje podataka učenika u PDF datoteke za kodiranje – priprema za OSS (softver za kodiranje)	PDF datoteke spremne za kodiranje	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	travanj 2017.
trening za koderi i kodiranje odgovora učenika i podataka o zanimanjima roditelja	koderi osposobljeni za kodiranje	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	travanj i svibanj 2017.
importiranje kodiranih podataka učenika iz OSS-a u DME, unos upitnika, čišćenje i podnošenje baze	baza spremna za podnošenje	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	svibanj i lipanj 2017.
pisanje međunarodnoga izvještaja o provedenome probnom istraživanju	izvještaj podnesen međunarodnomu konzorciju	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	lipanj i srpanj 2017.
4. radna cjelina			
Informiranje ispitanika			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
kontaktiranje uzorkovanih škola, izrada, organizacija tiska i distribucija informativnoga materijala za uzrokovane škole, učenike i roditelje	tiskan i distribuiran informativni letak za uzorkovane učenike i njihove roditelje	Michelle Braš Roth i Marina Markuš Sandrić	siječanj i veljača 2017.

5. radna cjelina			
Suradnja s OECD-om i konzorcijem			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
praćenje svih uputa i web-stranica, dnevno komuniciranje e-poštom	osposobljenost za provedbu istraživanja OECD/PISA	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	tijekom 2017.
sudjelovanje na propisanim međunarodnim sastancima PISA Upravnoga vijeća (PGB-a) i nacionalnih projektnih menadžera (NPM-a) i trening za kodiranje pitanja otvorenoga tipa	osposobljenost za provedbu istraživanja OECD/PISA	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	tijekom 2017. (siječanj, travanj, listopad, studeni)
6. radna cjelina			
Informiranje javnosti i stručno usavršavanje prosvjetnih djelatnika			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
informiranje šire javnosti javnim medijima	objava relevantnih podataka u javnim medijima i održavanje seminara za prosvjetne djelatnike i stručna tijela	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	tijekom 2017.
stručna edukacija županijskih voditelja, učitelja i nastavnika OŠ i SŠ s ciljem diseminacije PISA pokazatelja iz prethodnih ciklusa te približavanja konceptualnoga pristupa PISA projekta u svrhu primjene i unapređivanja nastavnih strategija	objava relevantnih podataka u javnim medijima i održavanje seminara za prosvjetne djelatnike i stručna tijela	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	tijekom 2017.

ažuriranje sadržaja za mrežnu stranicu www.pisa.hr	ažurirana nacionalna PISA-ina mrežna stranica	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	tijekom 2017.
stručni članci za medije	objava relevantnih podataka u javnim medijima i održavanje seminara za prosvjetne djelatnike i stručna tijela	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	tijekom 2017.

4.3. OECD/TALIS 2018

Voditeljica: Michelle Braš Roth

Sažetak

Republika Hrvatska uključila se u novi ciklus OECD-ova istraživanja o učiteljima, učenju i poučavanju – TALIS 2018. Nastavak sudjelovanja u tome obrazovnom istraživanju svim članicama Europske unije sufinancirat će Europska komisija, čime će im se omogućiti i sudjelovanje u nekim dodatnim međunarodnim opcijama. Tako će u uzorak ispitanika Republike Hrvatske u ovome OECD/TALIS ciklusu osim učitelja predmetne nastave i ravnatelja osnovnih škola biti uključeni i srednjoškolski nastavnici i ravnatelji.

U 2017. godini planira se:

- priprema i realizacija probnoga ispitivanja
- razvoj ispitnoga instrumentarija nakon provedenoga probnog ispitivanja, odnosno analiza i procjena ispitnoga instrumentarija te njegova nacionalna adaptacija za glavno ispitivanje 2018. godine
- sudjelovanje na sjednicama Upravnoga vijeća TALIS-a
- sudjelovanje na sastancima nacionalnih projektnih menadžera i voditelja baze podataka
- priprema za glavno ispitivanje (uzorkovanje, kontakti sa školama, priprema baze, prijevodi adaptiranih dijelova upitnika i priručnika itd.).

Ciljevi OECD-ova istraživanja su:

- prikupljanje valjanih i međunarodno usporedivih podataka o stavovima učitelja predmetne nastave i srednjoškolskih nastavnika u Republici Hrvatskoj, njihovim uvjetima rada, njihovoj stručnoj pripremljenosti, njihovome stručnom usavršavanju, načinu njihova praćenja i napredovanja te strategijama poučavanja kojima se koriste u nastavi
- prikupljanje valjanih i međunarodno usporedivih podataka o načinima upravljanja školom te o okruženju učenja i poučavanja u školama u Republici Hrvatskoj.

Očekivani ishodi su:

- uspješno realizirana provedba probnoga ispitivanja
- međunarodno usklađen i razvijen ispitni instrumentarij nakon probnoga ispitivanja za provedbu glavnoga ispitivanja 2018. godine
- odabran uzorak ispitanika za glavno ispitivanje te provedba ispitivanja.

Za razvoj obrazovnih politika i obrazovnih istraživanja vrlo su važni sljedeći rezultati OECD/TALIS istraživanja:

- pokazatelji o obrazovnim sustavima vezanim uz učitelje, nastavnike i ravnatelje škola
- podatci o čimbenicima koji utječu na okruženje učenja i poučavanja na nacionalnoj i međunarodnoj razini
- pouzdana komparativna baza podataka koja omogućuje istraživačima diljem svijeta istraživanje različitih općih i politički usmjerenih pitanja na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Navedeni pokazatelji i podatci mogu se upotrebljavati:

- za evaluaciju, definiranje i optimizaciju postojeće politike usmjerene na razvoj kvalitete rada učitelja u Republici Hrvatskoj
- za međunarodne usporedbe karakteristika i radnih uvjeta učitelja i ravnatelja, njihova inicijalnoga obrazovanja i stručnoga usavršavanja, evaluacije njihova rada u školama i povratnih informacija koje dobivaju o svojem radu, njihovih stavova, uvjerenja i nastavnih metoda, njihove samoučinkovitosti, njihova zadovoljstva poslom te školskih i razrednih okruženja u kojima rade
- za praćenje uvjeta učenja i poučavanja te funkcioniranja obrazovnih struktura kroz cikluse OECD/TALIS istraživanja
- za učenje na primjeru zemalja s najučinkovitijim nacionalnim strategijama i najboljom praksom
- kao izvor podataka za daljnja obrazovna istraživanja
- za unapređenje obrazovnoga sustava.

Tablica 15. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Priprema i provedba probnoga ispitivanja početkom 2017.			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
uzorkovanje učitelja, nastavnika i ravnatelja za probno ispitivanje	odabran uzorak ispitanika za probno ispitivanje	Michelle Braš Roth i Marina Markuš Sandrić	siječanj 2017.
informiranje uzorkovanih škola i ispitanika, priprema baze podataka	poslane informacije o provedbi probnoga ispitivanja uzorkovanim školama, tiskan informativni letak za svakoga ispitanika, informativni letak i zaporka za pristupanje <i>online</i> upitniku poslani svakomu ispitaniku, pripremljena baza podataka za unos ispitanika	Marina Markuš Sandrić	siječanj 2017.
provedba probnoga ispitivanja i praćenje stope odaziva ispitanika	provedeno probno ispitivanje i tjedno izvještavanje konzorcija o stopi odaziva ispitanika	Marina Markuš Sandrić	veljača 2017.
2. radna cjelina			
Analiza i procjena ispitnoga instrumentarija nakon probnoga ispitivanja i njegova nacionalna adaptacija za glavno ispitivanje u 2018. godini			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
analiza i procjena ispitnoga instrumentarija	dostavljena nacionalna analiza i procjena ispitnoga instrumentarija nakon probnoga ispitivanja	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	ožujak – srpanj 2017.
nacionalna adaptacija ispitnoga instrumentarija	adaptiran ispitni instrumentarij	Michelle Braš Roth i Ana Markočić Dekanić	krajem 2017.

3. radna cjelina			
Sudjelovanje na međunarodnim sastancima i razvoj ispitnoga instrumentarija za glavno ispitivanje u 2018. godini			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
Upravno vijeće TALIS-a	razmotrene i donesene odluke o daljnjemu razvoju ispitnoga instrumentarija i provedbi ispitivanja	Michelle Braš Roth	srpanj 2017.
sastanak nacionalnih projektnih menadžera i voditelja baza podataka OECD/TALIS istraživanja	osposobljenost za provedbu treće faze ispitivanja	Michelle Braš Roth i Marina Markuš Sandrić	srpanj 2017.
4. radna cjelina			
Promidžbene aktivnosti			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
redovito informiranje javnosti o provedbi probnoga ispitivanja	izrađen informativni materijal za mrežnu stranicu Centra	Michelle Braš Roth, Marina Markuš Sandrić i Ana Markočić-Dekanić	tijekom godine

4.4. eTIMSS 2019

Nositelj: Istraživačko-razvojni odjel

Voditeljica: Ines Elezović

Osoba za upravljanje podacima: Sandra Antulić

Sažetak

TIMSS je međunarodno ispitivanje matematike i prirodoslovlja u četvrtome i osmome razredu koje se provodi svake četiri godine još od 1995. Matematičko i prirodoslovno znanje učenika osnovnih škola podloga je za nadogradnju i dostizanje njihovih obrazovnih ciljeva u budućemu radnom okruženju. U istraživanju TIMSS redovito se upitnicima za učitelje, ravnatelje, učenike i roditelje prikupljaju kontekstualni podatci. Ti su podatci izraženi u obliku indeksa sastavljenih metodom skaliranja prema teoriji odgovora na zadatke za tri skalarna područja (od najpoželjnijih do najmanje poželjnih). Ljestvice su, kada god je moguće, razvijene paralelno za matematiku i za prirodoslovlje te za četvrti i za osmi razred radi mogućnosti usporedbe.

Cilj je istraživanja TIMSS pomoći zemljama sudionicama donositi informirane odluke o tome kako unaprijediti učenje i poučavanje matematike i prirodoslovlja. Budući da se istraživanje TIMSS temelji na kurikulumu i na kontekstualnim podacima o obiteljskome, školskome i razrednome okruženju za učenje, ono je vrijedan alat kojim zemlje sudionice mogu prepoznati prednosti i nedostatke poučavanja matematike i prirodoslovlja, vrednovati standarde i ciljeve svojega odgojno-obrazovnog sustava, unaprijediti nacionalne odgojno-obrazovne politike te pratiti trendove u postignućima na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Istraživanje TIMSS temelji se na sveobuhvatnim okvirima ispitivanja matematike i prirodoslovlja koji se razvijaju u suradnji s državama sudionicama. Okviri za svako područje kurikuluma i za svaki razred organizirani su prema sadržajnim domenama u kojima su navedena ispitna područja i prema kognitivnim domenama u kojima su navedeni misaoni procesi koji se ispituju. U svakome ciklusu ispitivanja zastupljeno je gotovo 800 ispitnih zadataka (oko 200 za svaki razred i za svako područje kurikuluma) pri čemu su najzastupljeniji zadatci kojima se ispituju vještine primjene i zaključivanja. Enciklopedija istraživanja TIMSS sadržava poglavlja o kurikulumima matematike i prirodoslovlja, nastavničkim praksama i zahtjevima u obrazovanju nastavnika svih zemalja sudionica, što je dopuna kvantitativnim podacima koji su predstavljeni u međunarodnim izvještajima.

Istraživanje eTIMSS 2019 u Republici Hrvatskoj treći je ciklus istraživanja obrazovnih postignuća učenika i prikupljanja podataka o okruženju za učenje matematike i prirodoslovlja koje će se provoditi u odabranim razrednim odjelima uz pomoć računala ili tableta. Takav je način provedbe ispita u odnosu na

prethodnu provedbu „papier-olovka“ ispita veliki izazov za odgojno-obrazovni sustav Republike Hrvatske. U istraživanju eTIMSS 2019. koje se nastavlja na prethodno provedene cikluse istraživanja unaprijedit će se načini ispitivanja, smanjit će se troškovi provedbe i povećat će se učinkovitost provedbe, pri čemu će se zadržati sve prednosti istraživanja TIMSS koje zemljama sudionicama omogućuju mjerenje učinkovitosti poučavanja matematike i prirodoslovlja. Pripremit će se ispitni materijali, priručnici za koordinatore ispitivanja i priručnici za provoditelje ispitivanja. Nastavak sudjelovanja u ciklusu istraživanja 2019. godine omogućit će praćenje postignuća učenika u matematici i prirodoslovlju i prikupljanje podataka o kurikulumu, metodama poučavanja, školskome okruženju za učenje matematike i prirodoslovlja te općim socioekonomskim pokazateljima.

Tablica 16. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Provedba pilot-ispitivanja eTIMSS 2019			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
priprema elektroničke provedbe testiranja, ispitivanje tržišta za najam tableta, prikupljanje podataka o opremljenosti škola	prikupljeni podatci o raspoloživim mogućnostima ponuda na tržištu, prikupljeni podatci iz baza podataka DZS-a	Jasminka Buljan Culej i Vanja Petričević	siječanj 2017.
priprema TIMSS nacionalne baze podataka za sekundarne analize	baza pohranjena na C disku računala, instalirani novi programi IDBAnalyzer i SPSS	Jasminka Buljan Culej i Sandra Antulić	veljača 2017.
provedba sekundarnih analiza TIMSS 2015	analize provedene uz pomoć programa IDBAnalyzer i SPSS-a	Jasminka Buljan Culej i Sandra Antulić	veljača 2017.
upoznavanje s okvirom ispitivanja eTIMSS 2019	proučen okvir ispitivanja eTIMSS 2019	Jasminka Buljan Culej i Sandra Antulić	ožujak 2017.
odabir 20 osnovnih škola za sudjelovanje u pilot-ispitivanju	odabrano 20 osnovnih škola za sudjelovanje u pilot-ispitivanju	Jasminka Buljan Culej i Sandra Antulić	travanj 2017.

kontaktiranje škola	kontaktirane odabrane škole	Jasminka Buljan Culej i Vanja Petričević	travanj 2017.
odabir po tri razredna odjeljenja četvrtih razreda u svakoj odabranoj školi	odabrana razredna odjeljenja	Jasminka Buljan Culej i Sandra Antulić	travanj 2017.
priprema prezentacija i suglasnosti za roditelje	pripremljene prezentacije i suglasnosti za roditelje	Jasminka Buljan Culej i Sandra Antulić	travanj 2017.
unos ispitnih knjižica iz prethodnoga ciklusa u program za e-ispitivanje	ispitne knjižice iz prethodnoga ciklusa unesene u program za e-ispitivanje	Jasminka Buljan Culej, Sandra Antulić i studenti	travanj 2017.
unos ispitnih knjižica u program za e-ispitivanje	ispitne knjižice unesene u program za e-ispitivanje	Jasminka Buljan Culej, Sandra Antulić i studenti	travanj 2017.
provedba pilot-ispitivanja	provedeno pilot-ispitivanje u 20 odabranih osnovnih škola	Ines Elezović, Sandra Antulić, školski koordinatori i administratori ispitivanja	svibanj 2017.
prikupljanje podataka	prikupljeni podatci pilot-testiranja	Ines Elezović i Sandra Antulić	lipanj 2017.
ocjenjivanje zadataka otvorenoga tipa	ocijenjeni zadatci otvorenoga tipa	Ines Elezović, Sandra Antulić i studenti	lipanj/srpanj 2017.
obrada podataka u <i>WinDemu</i>	prikupljeni podatci pohranjeni i obrađeni u <i>WinDemu</i>	Sandra Antulić	srpanj 2017.
slanje podataka u IEA Hamburg	podatci poslani u IEA Hamburg	Sandra Antulić	srpanj/kolovoz 2017.
2. radna cjelina			
Prijevod i prilagodba instrumenata za eTIMSS 2019			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
instalacija eTIMSS <i>Online Translation system</i>	instaliran novi program za unos prevednoga teksta	Martina Golubić i Ivan Slivar	rujan 2017.

prijevod instrumenata za eTIMSS u <i>on line</i> programu	prevedeni instrumenti u <i>on line</i> programu	Ines Elezović, Sandra Antulić i prevoditelji	rujan, listopad i studeni 2017.
prilagodba prevedenih instrumenata	prilagođeni prevedeni instrumenti	učiteljice matematike i prirodoslovja	studeni i prosinac 2017.
verifikacija prevedenih i prilagođenih instrumenata	instrumenti poslani na verifikaciju u IEA Amsterdam	Ines Elezović, Sandra Antulić i prevoditelji	prosinac 2017.
3. radna cjelina			
Prikupljanje ponuda za tablete za eTIMSS 2019			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
definiranje parametara minimalnih tehničkih uvjeta za tablete	definirani traženi parametri	Jasminka Buljan Culej i Sandra Antulić	ožujak 2017.
prikupljanje ponuda za tablete	prikupljene tražene ponude	Vanja Petričević	ožujak 2017.
provjera uzorka tableta i mogućnost provedbe eTIMSS-a	provjereni uređaji u odnosu na specifikacije	Sandra Antulić	travanj 2017.
odabir najpovoljnijega ponuđača tableta	odabran najpovoljniji ponuđač	Ines Elezović i Sandra Antulić	travanj 2017.
4. radna cjelina			
Sudjelovanje na obveznim sastancima za provedbu eTIMSS-a 2019			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
sudjelovanje na prvome sastanku nacionalnih koordinatora eTIMSS 2019	izvještaj s prvoga sastanka nacionalnih koordinatora eTIMSS 2019	Jasminka Buljan Culej i Sandra Antulić	veljača 2017.
sudjelovanje na drugome sastanku nacionalnih koordinatora eTIMSS 2019	izvještaj s drugoga sastanka nacionalnih koordinatora eTIMSS 2019	Ines Elezović i Sandra Antulić	travanj 2017.

sudjelovanje u edukaciji menadžera za upravljanje podacima i nacionalnih koordinatora eTIMSS 2019	izvještaj s edukacije	Ines Elezović i Sandra Antulić	listopad 2017.
sudjelovanje na trećemu sastanku nacionalnih koordinatora eTIMSS 2019	izvještaj s trećega sastanka nacionalnih koordinatora eTIMSS 2019	Ines Elezović i Sandra Antulić	studen 2017.

5.

OSTALE DJELATNOSTI CENTRA

5.1. Aktivnosti iz Operativnoga plana Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja 2017. – 2021.

Nositelj: Centar

Voditelji: Maja Jukić i Sandra Antulić

Sažetak

U 2016. godini je nastavno na Strategiju Centra izrađen Operativni plan Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja 2017. – 2021. (u daljnjemu tekstu: Operativni plan). Strategija se zasniva na zakonima i dokumentima koji proizlaze iz strateških dokumenata Europske unije i Republike Hrvatske u području obrazovanja te na dosadašnjim programima i izvještajima, anketiranome uzorku dionika odgojno-obrazovnoga sustava i samovrednovanju djelatnika Centra. U Strategiji su osim misije, vizije i vrijednosti Centra definirane tri skupine strateških ciljeva. Prva skupina strateških ciljeva odnosi se na zadržavanje i jačanje autonomije Centra kao jedinstvene institucije koja se bavi vanjskim vrednovanjem predtercijarnoga odgoja i obrazovanja, a koju je moguće očuvati i ojačati nužnim promjenama zakonske regulative, reorganizacijom unutarnjega ustroja institucije i proširivanjem temeljne djelatnosti s ciljem samoodrživosti. Druga skupina strateških ciljeva obuhvaća aktivnosti nužne za proširenje temeljne djelatnosti Centra s ciljem osnaživanja odgojno-obrazovnoga sustava i povratnoga utjecaja na odgojno-obrazovni sustav. Treća skupina strateških ciljeva odnosi se na zadaće Centra vezane uz predlaganje mjera za unapređivanje odgojno-obrazovnoga sustava i utjecaj na donošenje političkih odluka temeljenih na egzaktnim pokazateljima vanjskoga vrednovanja.

Ciljevi su izrade dugoročnoga strateškog plana rada Centra određivanje temeljnih vrijednosti, misije, vizije i strateških ciljeva te osnaživanje djelatnika za samovrednovanje, suradnju i strateško planiranje. Operativni plan izradilo je 27 timova (gotovo svi djelatnici Centra) sastavljenih od 4 do 14 članova i od voditelja tima. Taj dokument obuhvaća dugoročno planiranje ostvarenja 27 strateških ciljeva Centra s razrađenim aktivnostima, određenim nositeljima aktivnosti i sudionicima, definiranim indikatorima uspješnosti, rokovima potrebnim za provedbu pojedinih aktivnosti, potrebnim resursima te prepoznatim rizicima. Također, za svaki je strateški cilj navedena korelacija s ostalim strateškim ciljevima Centra kao i ciljevima Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014).

U 2017. godini započelo je usklađivanje i planiranje aktivnosti na godišnjoj razini na temelju Operativnoga plana. Program rada Centra za 2017. godinu djelomično je usklađen s Operativnim planom. Potpuna usklađenost Programa rada, Operativnoga plana i ostalih popratnih dokumenata očekuje se do 2018. godine.

5.2. Implementacija sustava upravljanja kvalitetom i informacijskom sigurnošću

Nositelj: Informacijsko-računalni odjel

Voditeljica: Martina Golubić

Sažetak

Za svaku je organizaciju potrebno razviti i implementirati sustav upravljanja kvalitetom i informacijskom sigurnošću. Uspostava takvoga sustava smanjuje mogućnost pojavljivanja pogrešaka i ostalih nepravilnosti u radu i poslovnim procesima, što povećava učinkovitost.

Sustav upravljanja kvalitetom temelji se na normi ISO 9002 koja se odnosi na kontrolu kvalitete (opisivanje procesa, postavljanje mjerljivih pokazatelja tijekom procesa, nadzor procesa, analiziranje i izvještavanje) te na normi ISO 27001 koja je međunarodni standard za upravljanje informacijskom sigurnošću. Ciljevi su razvoja sustava upravljanja kvalitetom i informacijskom sigurnošću ispunjavanje zahtjeva korisnika i povećanje njihova zadovoljstva, primjenjivanje regulatornih zahtjeva, kontrola rizika, praćenje poslovnih procesa i dokazivanje usklađenosti implementacije s definiranim zahtjevima sustava upravljanja koji se temelji na normi ISO 9002.

Tablica 17. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
opis poslovnih procesa	radionice o pripremi inicijalne dokumentacije poslovnih procesa	Informacijsko-računalni odjel, djelatnici Centra i Fakultet elektrotehnike i računarstva	travanj 2017.
diseminacija inicijalne dokumentacije poslovnih procesa u odjele Centra uključene u procese državne mature	radionice o usklađivanju inicijalne dokumentacije poslovnih procesa	Informacijsko-računalni odjel, djelatnici Centra i Fakultet elektrotehnike i računarstva	travanj 2017.

upravljanje incidentima informacijske sigurnosti	radionica o upravljanju incidentima informacijske sigurnosti	Informacijsko-računalni odjel, djelatnici Centra i Fakultet elektrotehnike i računarstva	svibanj 2017.
usklađivanje zakonskih regulativa	radionica o pripremi inicijalne dokumentacije za usklađivanje zakonskih regulativa poslovnih procesa	Informacijsko-računalni odjel, djelatnici Centra i Fakultet elektrotehnike i računarstva	svibanj 2017.
informacijska sigurnost i kontinuitet poslovnih procesa	radionica o pripremi inicijalne dokumentacije poslovnih procesa	Informacijsko-računalni odjel, djelatnici Centra i Fakultet elektrotehnike i računarstva	svibanj 2017.
implementacija sustava upravljanja kvalitetom i informacijskom sigurnošću	implementacija sustava upravljanja kvalitetom i informacijskom sigurnošću prema izrađenoj i usuglašenoj dokumentaciji	Informacijsko-računalni odjel, djelatnici Centra i Fakultet elektrotehnike i računarstva	rujan 2017.
izrada javnoga poziva za odabir neovisnoga akreditacijskog tijela	javni poziv za odabir neovisnoga akreditacijskog tijela	Informacijsko-računalni odjel, djelatnici Centra i vanjski suradnik	listopad 2017.
vanjska procjena neovisnoga akreditacijskog tijela	procjena usklađenosti poslovnih procesa s ISO 9002 normom	vanjski suradnici	studenj 2017.
dobivanje ISO certifikata 9002	ISO certifikat 9002	vanjski suradnici	studenj 2017.
implementacija norme 27001 u sustav upravljanja kvalitetom i informacijskom sigurnošću	radionica o pripremi dokumentacije	Informacijsko-računalni odjel i djelatnici Centra	prosinac 2017.

5.3. Upravljanje dokumentima

Nositelj: Služba osiguranja tajnosti podataka

Voditelj: Dinko Obraz

Sažetak

Upravljanje dokumentima odnosi se:

- na skeniranje ulaznih dokumenata u neki od standardnih grafičkih formata (Word dokument, običan tekst, slikovni zapis) i njihovo skladištenje u središnju relacijsku bazu podataka u obliku priloga
- na raspodjelu poslova referentima s rokovima završetka posla
- na povezivanje predmeta (mogućnost logičkoga povezivanja ili spajanja više predmeta i njihovih priloga)
- na pojednostavljeno zaprimanje i obradu predmeta (referent obrađuje predmet na osobnome računalu uz pomoć standardnih alata *MS Office – MS Word, Excel, PowerPoint* itd.)
- na kontrolu i nadzor obrade predmeta (na razini organizacijske jedinice i tvrtke u cjelini moguće je pratiti predmet – u kojoj se organizacijskoj jedinici predmet nalazi, koji ga referent obrađuje itd.)
- na otpremu i arhiviranje predmeta nakon završetka obrade
- na izradu izvješća s brojčanim pokazateljima za određeno vremensko razdoblje na razini Centra, organizacijskih jedinica i referenata i to prema vrstama predmeta i prema načinu obrade i okončanja postupka
- na klasifikaciju ulaznih, izlaznih i internih akata
- na usmjeravanje i/ili otpremu evidentiranih akata na obradu
- na evidenciju statusa akata (evidentiran, u obradi, završen, storniran i arhiviran)
- na klasifikaciju oznaka i urudžbeni broj (izbornici klasifikacijskih oznaka i vrsta ustanova uređeni su prema podacima iz Pravilnika o jedinstvenim klasifikacijskim oznakama i brojčanim oznakama stvaratelja i primatelja akata s nužnim promjenama prema današnjoj organizaciji javne uprave)
- na podršku (programsko rješenje podržava postojeće stanje u ustanovi i preslikava ga uz pomoć šifra i to prema tipu organizacijskih jedinica – uprava, odjel itd. i prema njihovim lokacijama)
- na posebno označavanje akata (prema stupnju povjerljivosti akt može imati posebnu oznaku – poslovna tajna, samo za internu upotrebu).

U Centru su registrirani svi pisani i elektronički dokumenti. Tim dokumentima ne mogu pristupiti neovlaštene osobe, već samo korisnici koji imaju pravo pregledavanja dokumenata. Promjene u dokumente mogu unijeti samo korisnici koji imaju pravo mijenjati dokumente. Svaka je promjena dostupna svim korisnicima na mreži. Klasifikacijska oznaka i urudžbeni broj generiraju se

automatski pri pohrani dokumenata u bazu. Evidentiran je tijek dokumenata unutar organizacije i zabilježena je svaka promjena statusa dokumenata.

Upravljanje dokumentima omogućit će jednostavnije pregledavanje dokumenata i podići će razinu osiguravanja tajnosti podataka u dokumentima. Također, omogućit će da djelatnost Centra bude zakonita.

5.4. Izdavačka djelatnost

Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja će u suradnji sa stručnim koordinatorkama u 2017. godini izraditi novu inačicu *Priručnika za rad stručnih radnih skupina*. Cilj je ažuriranje uputa i informacija u skladu s novim procedurama koje će Centar primjenjivati u izradi ispitnih zadataka i popratnih ispitnih materijala.

Centar će u 2017. godini predstaviti četiri publikacije:

- *Sadržajna analiza odgovora učenika u međunarodnome istraživanju TIMSS i usporedba s nacionalnim kurikulumom*
- *Psihometrijske analize i prikaz rezultata nacionalnih ispita iz Matematike provedenih u sklopu projekta Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovnih škola*
- *Sadržajna i metodološka analiza ispita državne mature iz Povijesti u školskim godinama 2012./2013., 2013./2014. i 2014./2015.*
- *Provi koraci na putu prema kvaliteti: Samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja.*

Sadržajna analiza odgovora učenika u međunarodnome istraživanju TIMSS i usporedba s nacionalnim kurikulumom

U istraživanju TIMSS 2015. godine u četvrtim razredima osnovnih škola Republike Hrvatske provedena je sekundarna analiza zadataka u svrhu unapređenja kvalitete nastave matematike i prirodoslovlja. Postignuća učenika Republike Hrvatske analizirana su usporedbom riješenosti pojedinih zadataka na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Izdvojene su metodičke i sadržajne preporuke za unapređenje kurikuluma iz matematike i prirodoslovlja na primjeru konkretnih ispitnih zadataka s osvrtom i na nastavne sadržaje koji nisu zastupljeni u kurikulumu. Rezultati analiza pridonijet će uspostavi okvira vanjskoga vrednovanja ishoda učenja i služiti će unapređenju kurikuluma i kvalitete nastave te poboljšanju budućih istraživanja.

Istraživačko-razvojni odjel poticat će zainteresiranu javnost na sekundarna istraživanja međunarodnih baza podataka. Kako bi javnost bila dodatno informirana, organizirat će se okrugli stolovi na kojima će stručnjaci biti upoznati koliko su sekundarne analize važne u donošenju novih obrazovnih smjernica utemeljenih na preciznim i dokazivim podacima.

Psihometrijske analize i prikaz rezultata nacionalnih ispita iz Matematike provedenih u sklopu projekta Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovnih škola

U sklopu projekta *Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovnih škola* provedena su ispitivanja s ciljem detaljne procjene razine matematičkih znanja i vještina učenika osmih razreda osnovnih škola. Probna ispitivanja pojedinih

sadržajnih područja iz Matematike provedena su između 2011. i 2013. godine, a cjeloviti standardizirani ispit za provjeru i praćenje dostignute razine znanja iz Matematike proveden je 2014. godine. U izvješčaju *Projekt Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovnih škola (NI-OŠ-MAT) 2011. – 2014.: Rezultati razvoja standardiziranoga ispita i prikaz postignuća učenika* bit će navedeni postignuti ciljevi projekta koji se odnose na standardizaciju ispitnih zadataka iz Matematike te na postignuća učenika osmih razreda u provedenim ispitivanjima. Također, bit će prikazani i rezultati analize popratnih upitnika za učenike i roditelje koji su bili primijenjeni u sklopu ispitivanja. Izvješčaj je namijenjen nastavnicima Matematike te ostalim dionicima odgojno-obrazovnog sustava kako bi bili upoznati s rezultatima provedenoga projekta i ispitivanja.

Sadržajna i metodološka analiza ispita državne mature iz Povijesti u školskim godinama 2012./2013., 2013./2014. i 2014./2015.

Priručnik za izradu zadataka višestrukoga izbora iz Povijesti izrađen je u sklopu projekta *Sadržajna i metodološka analiza ispita državne mature iz Povijesti u školskim godinama 2012./2013., 2013./2014. i 2014./2015.* U njemu je objašnjen način izrade zadataka u kontekstu razvoja i osiguravanja kvalitete ispita. Sadržava primjere dobro i loše postavljenih zadataka s obzirom na smjernice za izradu zadataka te zadatke različitih razina kognitivnih procesa i različitih metrijskih karakteristika koji su bili primijenjeni u ispitima državne mature iz Povijesti. Namijenjen je nastavnicima Povijesti, ali i nastavnicima ostalih predmeta te suradnicima Centra, a može im biti koristan pri izradi zadataka različitih razina kognitivnih procesa i pri razvoju i osiguravanju kvalitete ispita.

Prvi koraci na putu prema kvaliteti: Samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja

Rezultati provedenih analiza elemenata provedbe procesa samovrednovanja ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja od 2010. do 2015. godine s primjerima dobre prakse bit će prikazani u publikaciji *Prvi koraci na putu prema kvaliteti: Samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja*. Publikacija će biti predstavljena stručnoj javnosti i suradnicima projekta.

Osnovno su polazište procesa samovrednovanja promjene koje pokreću same ustanove, što dovodi do unapređenja kvalitete cjelokupnoga sustava ranoga i

predškolskoga odgoja i obrazovanja te skrbi za djecu rane i predškolske dobi. Kontinuirana procjena i unapređenje kvalitete pojedine ustanove te jačanje članova timova za kvalitetu i ostalih ključnih dionika pridonose kvaliteti cjelokupnoga sustava odgoja i obrazovanja. Provedbom procesa samovrednovanja nastoji se osigurati kultura dijaloga, osobna i profesionalna odgovornost ključnih dionika te kultura samovrednovanja u sustavu ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja s krajnjim ciljem unapređenja kvalitete života djeteta u ustanovi.

5.5. Izrada priručnika: Upute za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature

Nositelj: Odjel za organizaciju i provođenje ispita

Voditeljica: Sanja Horvatić

Sažetak

Centar je već u školskoj godini 2005./2006. pri provedbi prvih nacionalnih ispita za učenike prvoga razreda gimnazijskih programa uvažavao potrebe učenika s invaliditetom i prilagodio ispitnu tehnologiju učenicima oštećenoga vida. U školskoj godini 2006./2007. nacionalne ispite polagali su i učenici strukovnih programa te su oblici prilagodbe prošireni i svi učenici s teškoćama imali su pravo na prilagodbu. Centar je za potrebe provedbe tih ispita izradio prvu brošuru *Upute za provođenje državne mature za pristupnike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama* koja je objavljena na mrežnoj stranici Centra i dostavljena svakoj školi. Nakon donošenja Pravilnika o polaganju državne mature izrađena je nova brošura koja sadržava isključivo oblike prilagodbe primjerene ispitima državne mature. Ta je brošura uz Pravilnik o polaganju državne mature temeljni dokument ostvarivanja prava učenika i kandidata s teškoćama pri polaganju ispita državne mature. Od prvih nacionalnih ispita do danas razvijeni su svi oblici prilagodbe ispitne tehnologije.

Procedura prilagodbe ispitne tehnologije utvrđena prije prve državne mature do danas nije promijenjena iako su u međuvremenu doneseni novi pravilnici koji reguliraju područje inkluzije. Pravilnik o postupku utvrđivanja stanja djeteta, učenika te o sastavu stručnih povjerenstava (Narodne novine, br. 67/14.), Pravilnik o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama (Narodne novine, br. 24/15.) te Pravilnik o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole (Narodne novine, br. 49/15.) uvjetuju izmjene dosadašnjih prilagodba ispitne tehnologije. Prilagodbu ispitne tehnologije za generaciju koja sada pohađa drugi razred potrebno je uskladiti s propisima i procedurama u navedenim pravilnicima, odnosno potrebno je izraditi nove upute za prilagodbu ispitne tehnologije.

Tablica 18. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
1. radna cjelina			
Evaluacija dosadašnjega modela prilagodbe ispitne tehnologije			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
priprema i objava javnoga poziva za članove povjerenstva za evaluaciju dosadašnjega modela prilagodbe te imenovanje povjerenstva	objavljen javni poziv, imenovano povjerenstvo	Sanja Horvatić, Zlatko Zadelj, Dinko Obraz i Maja Jukić	travanj, svibanj i lipanj 2017.
analiza dosadašnjega modela prilagodbe i prijedlozi poboljšanja	dokument analize dosadašnjega modela i prijedlozi poboljšanja	povjerenstvo	rujan 2017.
poziv autorima za izradu novih uputa, odnosno Priručnika za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature	ugovori o suradnji	autori i urednica Sanja Horvatić	listopad 2017.
izrada Priručnika za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature	pripremljen Priručnik za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature za recenziju	autori i urednica Sanja Horvatić	studeni 2017.
recenzija Priručnika za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature	recenzirani Priručnik za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature	recenzenti, autori	prosinac 2017.
priprema Priručnika za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature za tisak (lektura, prijelom, korektura)	pripremljen Priručnik za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature za tisak	osobe za lekturu, prijelom i korekturu	prosinac 2017.

tisak Priručnika za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature	otisnut Priručnik za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature	tiskara	prosinac 2017.
predstavljanje Priručnika za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature	objavljen Priručnik za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature za tisak i predstavljen javnosti	autori i recenzenti	prosinac 2017.

5.6. Provedba znanstveno-istraživačkoga rada i osiguravanje korištenja rezultata za unapređenje odgojno-obrazovnoga sustava

Strateški cilj 2.8. Strategije Centra odnosi se na provedbu znanstveno-istraživačkoga rada i osiguravanje korištenja rezultata istraživanja za unapređenje odgojno-obrazovnoga sustava. Centar sukladno Strategiji provodi znanstveno-istraživačku djelatnost u području edukacijskih mjerenja i svih oblika vanjskoga vrednovanja u suradnji s različitim dionicima i institucijama s ciljem unapređenja kvalitete odgojno-obrazovnoga sustava.

Centar će u 2017. godini nastaviti s osiguravanjem preduvjeta za provedbu znanstveno-istraživačke djelatnosti, definirati ciljeve i izraditi plan znanstveno-istraživačke djelatnosti, obnoviti znanstvenu dopusnicu prema zahtjevu Agencije za znanost i visoko obrazovanje, analizirati trenutačne projekte i dostupne baze podataka Centra te popisati mogućnosti za provedbu znanstveno-istraživačkoga rada u definiranim ciklusima.

Realizacija planiranih aktivnosti pridonijet će ostvarenju strateškoga cilja 2.8. odnosno osnaživanju i proširenju temeljne djelatnosti Centra.

Tablica 19. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
Definiranje strateških ciljeva i plana razvoja znanstveno-istraživačke djelatnosti Centra			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/ Suradnici	Vrijeme izvršenja
odabir i imenovanje članova Povjerenstva za definiranje ciljeva i plana razvoja znanstveno-istraživačke djelatnosti	definirani kriteriji stručnosti za odabir članova Povjerenstva za definiranje ciljeva i plana razvoja znanstveno-istraživačke djelatnosti, popis prijedloga djelatnika, Odluka o imenovanju Povjerenstva za definiranje ciljeva i plana razvoja znanstveno-istraživačke djelatnosti	Maja Jukić	lipanj 2017.
analiza trenutačnih projekata te svih dostupnih podataka i baza podataka Centra	izrađen izvještaj o analizi trenutačnih projekata, popis svih projekata, podataka, baza podataka i rezultata	članovi Povjerenstva za definiranje ciljeva i plana razvoja znanstveno-istraživačke djelatnosti	rujan 2017.
obnavljanje znanstvene dopusnice prema zahtjevu AZVO-a i sve aktivnosti potrebne za popunjavanje pristiglih upitnika	popunjeni upitnici i ostala potrebna dokumentacija za obnavljanje znanstvene dopusnice poslani u AZVO	članovi Povjerenstva za definiranje ciljeva i plana razvoja znanstveno-istraživačke djelatnosti	listopad 2017.
definiranje ciljeva usmjerenoga istraživanja za potrebe razvoja znanstveno-istraživačke djelatnosti Centra	izrađen izvještaj o analizi trenutačnih projekata, popis svih projekata, podataka, baza podataka i rezultata	članovi Povjerenstva za definiranje ciljeva i plana razvoja znanstveno-istraživačke djelatnosti	studeni 2017.
izrada popisa mogućnosti za provedbu znanstveno-istraživačkoga rada u definiranim ciklusima	Izrađen popis mogućnosti za provedbu znanstveno-istraživačkoga rada u definiranim ciklusima	članovi Povjerenstva za definiranje ciljeva i plana razvoja znanstveno-istraživačke djelatnosti	prosinac 2017.

6.

**SURADNJA
NACIONALNOGA CENTRA
ZA VANJSKO VREDNOVANJE
OBRAZOVANJA
I OSTALIH INSTITUCIJA**

6.1. Suradnja s institucijama u području prilagodbe ispitne tehnologije

Nositelj: Odjel za organizaciju i provođenje ispita

Voditeljica: Sanja Horvatić

Sažetak

Centar još od početka razvoja modela prilagodbe ispitne tehnologije za učenike s teškoćama i osobe s invaliditetom surađuje sa svim relevantnim institucijama. U povjerenstvu su Centra predstavnici Ministarstva znanosti i obrazovanja, Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Ministarstva zdravstva, Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Agencije za odgoj i obrazovanje te Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Centar za potrebe prilagodbe ispitnih materijala i ispitnoga postupka surađuje s djelatnicima Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“, stručnom suradnicom OŠ Marina Držića te stručnim suradnicima i nastavnicima brojnih osnovnih i srednjih škola iz Republike Hrvatske. Također, organizira edukacije u suradnji sa strukovnim udrugama edukacijskih rehabilitatora, predstavnicima Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te nadležnim državnim institucijama s ciljem kvalitetne provedbe ispita uz prilagodbu ispitne tehnologije.

Centar će u 2017. godini uz preduvjet osiguravanja financijskih sredstava nastaviti dobru suradnju s partnerskim ustanovama i ostalim navedenim dionicima. Također, osigurat će razumnu prilagodbu ispita državne mature, analizirat će i uskladiti dosadašnji model prilagodbe ispitne tehnologije na ispitima državne mature s novim propisima te razviti model razumne prilagodbe u svim drugim oblicima vanjskoga vrednovanja.

6.2. Sudjelovanje u radu tijela Europske komisije i predstavljanje Republike Hrvatske

Nositelj: Centar

Predstavnica Republike Hrvatske: Jasminka Buljan Culej

Sažetak

Centar neprekidno od 2012. godine sudjeluje u radu stručnih tijela Europske komisije, a predstavnica je Republike Hrvatske u Stalnoj skupini za mjerila i pokazatelje u obrazovanju Jasminka Buljan Culej. Stalna skupina za mjerila i pokazatelje u obrazovanju (SGIB) djeluje u Općoj upravi za obrazovanje i kulturu i ima zadaću definirati mjerila i pokazatelje u obrazovanju uz pomoć kojih se oblikuju dokumenti relevantni za područje predtercijarnoga obrazovanja te obrazovne politike svih zemalja članica Europske unije.

Pregled obrazovanja i osposobljavanja za 2016. godinu najvažnija je godišnja publikacija Opće uprave za obrazovanje i kulturu Europske komisije (*Directorate General for Education and Culture – DG EAC*) koja sadržava smjernice za razvoj obrazovanja i osposobljavanja u zemljama članicama Europske unije. Publikacija pridonosi ciljevima strateškoga okvira Europske unije u području obrazovanja i osposobljavanja (Europa 2020.), cjelokupnoj strategiji Komisije za rast i zapošljavanje (Europa 2020.) i ciklusu usklađivanja ekonomskih politika europskoga semestra.

Publikacija prati razvoj Europske unije i zemalja članica u odnosu:

- na ciljeve Europe 2020. vezane uz rano napuštanje obrazovanja i osposobljavanja te stjecanje tercijarnoga obrazovanja
- na referentne vrijednosti u okviru Obrazovanje i osposobljavanje 2020. koje se odnose na sudjelovanje u predškolskome odgoju i obrazovanju, na obrazovanje odraslih, na rezultate stjecanja osnovnih vještina i na izgled za zapošljavanje osoba koje su nedavno diplomirale
- na financiranje obrazovanja i stručnoga usavršavanja učitelja.

U publikaciji su definirane preporuke za sve zemlje članice. Specifične preporuke za Hrvatsku glase: *omogućiti primjerenu dokoalifikaciju i prekoalifikaciju radi povećanja zapošljavanja radno sposobnoga stanovništva s težištem na niskokvalificiranim radnicima i dugotrajno nezaposlenima.*

Tablica 20. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Aktivnosti			
Rad u stručnim tijelima Europske komisije: SGIB i IEG <i>Post-2020</i> .			
Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
imenovanje predstavnice RH u Stručnu skupinu o pokazateljima Pregleda obrazovanja i osposobljavanja nakon 2020. godine (IEG – <i>indicator expert group on Post-2020 E&T Evidence Monitoring</i>)	imenovana predstavnica RH Jasminka Buljan Culej u IEG <i>Post-2020</i>	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	veljača 2016.
prikupljanje traženih informacija za prvi sastanak IEG <i>Post-2020</i>	prikupljeni traženi podaci za prvi sastanak IEG <i>Post-2020</i>	Jasminka Buljan Culej i Ministarstvo znanosti i obrazovanja	ožujak 2016.
prvi sastanak IEG <i>Post-2020</i>	sudjelovanje na prvome sastanku IEG <i>Post-2020</i>	Jasminka Buljan Culej	travanj 2017.
pisane izvještaja s prvoga sastanka IEG <i>Post-2020</i>	izvještaj poslan u Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Jasminka Buljan Culej	travanj 2017.

6.3. Jačanje suradnje s međunarodnim institucijama u području ispitivanja i vrednovanja

Naručitelj: Centar

Voditeljica: Michelle Braš Roth

Sažetak

Strateški cilj 3.3. Strategije Centra odnosi se na jačanje suradnje s međunarodnim institucijama u području ispitivanja i vrednovanja, na provedbu najvažnijih međunarodnih istraživanja koja su već spomenuta u prethodnim poglavljima te na uključivanje u nove međunarodne projekte u području vrednovanja odgoja i obrazovanja.

Iako se dosadašnjom provedbom međunarodnih projekata razvila dugogodišnja uspješna suradnja s mnogim međunarodnim institucijama u području ispitivanja i vrednovanja obrazovnih ishoda i vanjskih čimbenika koji na njih utječu, cilj je Centra proširivanje i osnaživanje te suradnje zbog profesionalnoga razvoja njegovih djelatnika i razmjene iskustava u zajedničkim projektima vrednovanja obrazovanja.

Tablica 21. Planirane aktivnosti, očekivani ishodi i vrijeme izvršenja

Planirane aktivnosti	Mjerljivi ishodi planiranih aktivnosti	Djelatnici/Suradnici	Vrijeme izvršenja
utvrđivanje potreba Centra za suradnjom s međunarodnim institucijama u području obrazovanja	popisane potrebe Centra za suradnjom s međunarodnim institucijama u području obrazovanja	Maja Jukić i načelnici odjela	15. svibnja 2017.
popisivanje svih institucija s kojima je Centar dosad surađivao i istraživanje potencijalnih međunarodnih suradnika u području ispitivanja i vrednovanja	popisane institucije i potencijalni međunarodni suradnici	Michelle Braš Roth, načelnici odjela i radna grupa	30. svibnja 2017.
izrada kriterija za odabir međunarodnih institucija i partnera	izrađen dokument s popisom kriterija za odabir	Michelle Braš Roth i radna grupa	15. lipnja 2017.

definiranje načina kontaktiranja i sklapanja suradnje s međunarodnim institucijama	izrađen dokument s procedurama kontaktiranja i prijedlog oblika suradnje s potencijalnim međunarodnim institucijama	Michelle Braš Roth i radna grupa	15. lipnja 2017.
izrada promidžbenih materijala Centra i prilagodba mrežnih stranica korisnicima	izrađene brošure i letci, mrežna stranica Centra (na različitim jezicima)	Maja Jukić, radna grupa, Služba općih poslova i odnosa s javnosti	15. lipnja 2017.
odabir novih djelatnika koji će se priključiti djelatnicima koji već aktivno surađuju s međunarodnim institucijama	odabrani novi djelatnici za suradnju s međunarodnim institucijama	Michelle Braš Roth, radna grupa i načelnici odjela	15. svibnja 2017.
uspostava inicijalne suradnje (kontaktiranje) s međunarodnim institucijama	pismo namjere	Maja Jukić i radna grupa	30. rujna 2017. – kontinuirano prema potrebi
trajno održavanje suradnje s postojećim i novim partnerima i institucijama (kolaborativni projekti, seminari, edukacije, studijska putovanja)	izvještaj o suradnji	Michelle Braš Roth i zaduženi djelatnici	30. rujna 2017. – kontinuirano
istraživanje dostupnih natječaja za međunarodne projekte i edukacije	popisani natječaji	zaduženi djelatnici i radna grupa	30. rujna 2017. – kontinuirano
razvoj i prijava međunarodnih projekata u suradnji s međunarodnim institucijama	projektna prijava	Michelle Braš Roth, Maja Jukić i zaduženi djelatnici	30. rujna 2017. – kontinuirano
sudjelovanje u radu međunarodnih institucija i drugih organizacija	godišnji izvještaj o sudjelovanju	Michelle Braš Roth, imenovani djelatnici i Financijska služba	1. siječnja 2017. – kontinuirano
kontinuirani razvoj i širenje mreža međunarodnih partnera	izvještaj o suradnji	Maja Jukić i zaduženi djelatnici	30. rujna 2017. – kontinuirano

7.

ZAKLJUČAK

Centar će nakon sedam godina provedbe državne mature organizirati Stručni skup za ravnatelje osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova *Cjelovito vanjsko vrednovanje – poticaj unapređivanju kvalitete predtercijarnoga obrazovanja* na kojemu će biti iznesena dosadašnja iskustva i izazovi koji nas očekuju u budućnosti s obzirom na dobru inozemnu praksu.

Glavna je programska zadaća Centra priprema i provedba ljetnoga i jesenskoga roka državne mature u školskoj godini 2016./2017. te priprema državne mature za školsku godinu 2017./2018. Centar će nastaviti s planiranim aktivnostima projekata koji se odnose na osiguravanje kvalitete obrazovanja, vanjsko vrednovanje i međunarodna istraživanja u obrazovanju.

Centar će provoditi sljedeće projekte koji se odnose na osiguravanje kvalitete obrazovanja: *Analiza ispita državne mature iz obveznih predmeta – Hrvatskoga jezika, Engleskoga jezika i Matematike, Sadržajna i metodološka analiza ispita državne mature iz Povijesti u školskim godinama 2012./2013., 2013./2014. i 2014./2015., Sadržajna i metodološka analiza provedenih ispita državne mature iz Biologije i Kemije u školskoj godini 2015./2016., Sadržajna i metodološka analiza ispita državne mature iz Geografije u školskim godinama 2012./2013., 2013./2014., 2014./2015. i 2015./2016.* te Sadržajna analiza i kodiranje nacionalnih ispita iz Matematike provedenih u sklopu projekta *Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovnih škola.*

Centar će provoditi sljedeće projekte koji se odnose na vanjsko vrednovanje: *Vanjsko vrednovanje odgojno-obrazovnih ustanova, Vanjsko vrednovanje eksperimentalne provedbe novih strukovnih kurikuluma i programa strukovnih gimnazija, Licenciranje ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova u Republici Hrvatskoj, Razvoj nacionalnoga sustava ispitivanja, Certificiranje strukovnih kvalifikacija u strukovnome obrazovanju i osposobljavanju te Izrada i provedba svih ispita iz hrvatskoga jezika kao stranoga ili inoga jezika.*

Centar će provoditi i međunarodna istraživanja u obrazovanju: ICCS 2016, OECD/PISA 2018, OECD/TALIS 2018 i eTIMSS 2019.

Djelatnici Centra bave se znanstveno-istraživačkim radom i sudjeluju na znanstvenim međunarodnim i domaćim konferencijama, što će se nastaviti i ubuduće. Također, Centar će nastaviti surađivati s različitim javnim, državnim, znanstvenim, međunarodnim i ostalim ustanovama (Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Agencijom za odgoj i obrazovanje, Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Agencijom za mobilnost i programe Europske unije, Agencijom za znanost i visoko obrazovanje, Sveučilišnim računskim centrom i CAIR Centrom d.o.o. (SRCE), CARNetom (informatička podrška za obradu baze podataka), Agencijom za komercijalnu djelatnost, Hrvatskom poštom, Centrom za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“, Udruženjem ispitivača jezičnih kompetencija (ALTE), Međunarodnim udruženjem za vrednovanje obrazovnih postignuća (IEA) i Organizacijom za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD).

Centar će nastaviti s reorganizacijom poslovanja, unaprijedit će postojeće aspekte poslovanja vezane uz ljudske potencijale i nabavu te će redefinirati postojeće ugovore i napraviti standardizirane ugovore o pružanju IT usluga s vanjskim subjektima (KING-om ICT-om, FER-om i CARNetom).

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
Ulica Damira Tomljanovića-Gavrana 11
Centar Bundek, 10 020 Zagreb
Republika Hrvatska